

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी,

वेरावलम्

पाठ्यक्रमः

आचार्यकक्षा

द्वितीयसत्रम् (Semester-02)

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	02	Marks	70
Subject	अनिवार्यसंस्कृतम्	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 01	Credits	4
Paper Code	-		

संस्कृतसाहित्यस्येतिहासः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> रूपकाणां परिचयः । प्रमुखनाट्यकाराणां परिचयः । गद्यकाव्यानां तत्कृतृणां च परिचयः । चम्पूकाव्यानां तत्कृतृणां च परिचयः । महाकाव्यानां तत्कृतृणां च परिचयः । साहित्यशास्त्रीयसिद्धान्तज्ञानम् । 			
	COURSE CONTENT/SYLLABUS			
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	रूपकाणां परिचयः, नाटकस्योद्भवः विकासश्च, नाटकानां नाट्यकाराणां परिचयः (भास-कालिदास-शूद्रक-श्रीहर्ष-भट्टनारायण-विशाखादत्त-भवभूत्यादयः)	20	16	1
2	गद्यस्योद्भवः विकासश्च, गद्यकाव्यानां गद्यकाराणां च परिचयः (दण्डी-सुबन्धु-बाणभट्ट-अम्बिकादत्तव्यासादयः), कथासाहित्यस्य परिचयः (नारायणभट्ट-विष्णुशर्मा-सोमदेव-गुणाढ्य-क्षेमेन्द्रादयः)	15	14	1
3	महाकाव्यानां कवीनां च परिचयः (अश्वघोष-कालिदास-भारवि-माघ-श्रीहर्ष-भट्टि-आदयः), चम्पूकाव्यानां कवीनां च परिचयः (त्रिविक्रमभट्ट-हरिश्चन्द्र-सोमदेवसूरि-भोजराज-अनन्तभट्टादयः)	20	16	1
4	साहित्यशास्त्रीयसिद्धान्ताः (रस-अलङ्कार-रीति-ध्वनि-वक्रोक्ति-औचित्यसिद्धान्ताः)	15	14	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> रूपकाणां परिचयः । प्रमुखनाट्यकाराणां परिचयः । गद्यकाव्यानां तत्कृतृणां च परिचयः । चम्पूकाव्यानां तत्कृतृणां च परिचयः । महाकाव्यानां तत्कृतृणां च परिचयः । साहित्यशास्त्रीयसिद्धान्तज्ञानम् । 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> संस्कृतवाङ्मयेतिहास, डॉ. रामचन्द्र मिश्र, चोखम्बा प्रकाशन संस्कृतसाहित्येतिहासः, पं. मधुसूदन प्रसाद मिश्रः, चोखम्बा प्रकाशन संस्कृत वाङ्मय का इतिहास, बलदेव उपाध्याय संस्कृतसाहित्येतिहासः, डॉ. लोकमणि दहाल संस्कृतसाहित्येतिहासः, प्रो. हंसलाल अग्रवाल, चोखम्बा प्रकाशन 			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Veda-Vedanga
Semester	02	Marks	70
Subject	वेदः	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 02	Credits	4
Paper Code	-		

शुक्लयजुर्वेदमाध्यन्दिनसंहिता (महीधरभाष्यम्)

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> वेदविज्ञानमस्ति संसारस्याद्यं विज्ञानम् । वेदे च सर्वं विज्ञानं निहितमस्तीति क्रमेण शोधकार्यैः इदानीं सिद्धमपि भवति । तदुद्दिश्यैवैतत् प्रकरणं सभाष्यं वेदस्य पाठ्यक्रमे निर्धारितमस्ति । चिति-निर्माणम् अस्ति इष्टका-निर्माणतकनीकी (Bricks Manufacturing Technology) वैदिककालीना । अतः एवास्य निर्धारणमस्ति पाठ्यक्रमे । 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	शुक्लयजुर्वेदमाध्यन्दिनसंहितायाः पञ्चदशोऽध्यायः तथा षोडशाध्यायस्य षोडशमन्त्राः (८० मन्त्राः)	20	17	1
2	षोडशाध्यायस्य अवशिष्टांशः तथा सप्तदशोऽध्यायस्य एकोन पञ्चाशत् मन्त्रं यावत् (९९ मन्त्राः)	20	17	1
3	सप्तदशोऽध्यायस्य अवशिष्टांशः तथा अष्टादशोऽध्यायः (९९ मन्त्राः)	15	13	1
4	शुक्लयजुर्वेदमाध्यन्दिनसंहितायाः षोडशोऽध्यायस्य स्वरनिर्देशः	15	13	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> वेदविज्ञानमस्ति संसारस्याद्यं विज्ञानम् । वेदे च सर्वं विज्ञानं निहितमस्तीति क्रमेण शोधकार्यैः इदानीं सिद्धमपि भवति । तदुद्दिश्यैवैतत् प्रकरणं सभाष्यं वेदस्य पाठ्यक्रमे निर्धारितमस्ति । चिति-निर्माणम् अस्ति इष्टका-निर्माणतकनीकी (Bricks Manufacturing Technology) वैदिककालीना । अतः एवास्य निर्धारणमस्ति पाठ्यक्रमे । 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनसंहिता उव्वटमहीधरभाष्यसंहिता, प्रकाशक – चौखम्भा संस्कृतसीरीज – वाराणसी । श्रीमद्वाजसनेयिमाध्यन्दिन-शुक्लयजुर्वेदसंहिता (श्रीमदुव्वटाचार्यविरचितमन्त्रभाष्येण श्रीमन्महीधरकृतवेददीपाख्यभाष्येण च संवलिता), चौखम्बा विद्याभवन, चौक, पो.वा. नं 1069, वाराणसी 221001. Yajurveda Samhita (Sanskrit Text, English Translation, Notes and Index of Verses), English Translation of R. T. H. Griffith, Parimal Publications, 27/28, Shakti Nagar, Delhi 110007. Krishna Yajurveda Taittiriya Samhita Mantras (Text in Devanagari with transliteration and English translation), Kandas 1-7, ed. by R. L. Kashyap, Sri Aurobindo Kapali Shastry Institute of Vedic Culture, Bangalore 560011. यजुर्वेदसंहिता (मन्त्रानुक्रमण्या सह), नाग प्रकाशक, 11 ए/ यू. ए., जवाहर नगर, दिल्ली 110007 । श्रीमद्वाजसनेयिमाध्यन्दिन-शुक्लयजुर्वेदसंहिता, हिन्दीव्याख्या सहित, प्रो.रामानुज 			

	उपाध्यायः, श्रीलालबहादुरविश्वविद्यालयः, नई दिल्ली
--	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Veda-Vedanga
Semester	02	Marks	70
Subject	वेदः	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 03	Credits	4
Paper Code	-		

निरुक्तम्

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> अनेन पाठ्यांशेन आप्री-देवताविषये ज्ञानं भवति । अनेन निर्वचनशास्त्रेण निरुक्तेन मन्त्राणाम् आध्यात्मिकार्थज्ञानं भवति । पृथक् पृथक् देवतानां विषये विशेषं ज्ञानं भवति, येन ज्ञानेन वैदिकसमाजस्य आध्यात्मिकस्वरूपाध्ययनेन छात्रैः ज्ञातुं शक्यते । अर्थस्य प्रतीतिः शब्देन सह केन प्रकारेण जायते तस्य ज्ञानमपि निर्वचनपद्धत्याऽनेन ग्रन्थांशेन विधीयत इति फलम् ।
--	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	अष्टमाध्यायस्य प्रथम-द्वितीयपादौ	20	17	1
2	अष्टमाध्यायस्य तृतीयपादः	15	13	1
3	परिशिष्टभागस्य त्रयोदशोऽध्यायः	15	13	1
4	परिशिष्टभागस्य चतुर्दशोऽध्यायः	20	17	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> अनेन पाठ्यांशेन आप्री-देवताविषये ज्ञानं भवति । अनेन निर्वचनशास्त्रेण निरुक्तेन मन्त्राणाम् आध्यात्मिकार्थज्ञानं भवति । पृथक् पृथक् देवतानां विषये विशेषं ज्ञानं भवति, येन ज्ञानेन वैदिकसमाजस्य आध्यात्मिकस्वरूपाध्ययनेन छात्रैः ज्ञातुं शक्यते । अर्थस्य प्रतीतिः शब्देन सह केन प्रकारेण जायते तस्य ज्ञानमपि निर्वचनपद्धत्याऽनेन ग्रन्थांशेन विधीयत इति फलम् ।
-----------------------	--

References:	<ol style="list-style-type: none"> निरुक्तम्, दुर्गाचार्यकृत-ऋज्वर्थाख्यव्याख्यानुसारिण्या श्रीमुकुन्दशर्मणा निरुक्तविवृत्या सह प्रकाशितम्, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, 38 यू.ए., बंगालोरोड, जवाहरनगर, दिल्ली 110007. The Nighantu and the Nirukta of Sri Yaskacharya, Lakshman Sarup, MLBD, 41 U.A., Bungalow Road, Jawahar Nagar, Delhi 110007. निरुक्तम्, डा. उमाशङ्करशर्मा 'ऋषि', चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी 221001. हिन्दी-निरुक्त (1, 2, 7 अध्याय), डा. कपिलदेवशास्त्री, साहित्यभण्डार, सुभाष बाजार, मेरठ 250002 । The Etymologies of Yaska, Siddheswar Varma, Vishveshvarananda Institute Publication, VVRI, Sadhu Ashram, Hoshiarpur, Punjab. Yaska's Nirukta and the Science of Etymology: An Historical and Oriental Survey, Bishnupada Bhattacharya, Firma K. L. Mukhopadhyay, Calcutta. Critical Studies in the Phonetic Observations of Indian Grammarians, Siddheshwar Varma, Munshi Ram Manohar Lal Oriental Publishers and Booksellers, Nai Sarak, Delhi 6. A Practical Vedic Dictionary, Surya Kanta, Oxford University Press, USA. Vedic Index of Names and Subjects (Vol. I & II), A. A. Macdonell and A. B. Keith, MLBD, Delhi 110007.
--------------------	---

	10. वैदिक कोश (भाग 1, 2, 3), पं चन्द्रशेखर उपाध्याय एवं अनिल कुमार उपाध्याय, नाग प्रकाशक, 11 ए/यू. ए. , जवाहर नगर, दिल्ली 110007।
--	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Veda-Vedanga
Semester	02	Marks	70
Subject	वेदः	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 04	Credits	4
Paper Code	-		

शतपथब्राह्मणम्

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> शतपथब्राह्मणं वैदिकयज्ञानां यज्ञीयपदार्थानां विषयैः सह तेषां सर्वाङ्गीणमर्थं विधत्ते । अस्माद् ब्राह्मणग्रन्थादेव वैदिक-देवताशास्त्रस्य, दर्शनस्योपासनायाश्च छायामुपगृह्य आरण्यकोपनिषदः विकासं गताः । तदधिगमनेन छात्राः कर्मज्ञानोपासनानां भारतीयसंस्कृतिसूत्राणि अवगच्छन्तीति फलम् । 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	शतपथब्राह्मणस्य प्रथमकाण्डे प्रथमप्रपाठके प्रथमाध्यायस्य तृतीयब्राह्मणं यावत् ।	20	17	1
2	शतपथब्राह्मणस्य प्रथमकाण्डे प्रथमप्रपाठके प्रथमाध्यायस्य चतुर्थब्राह्मणतः द्वितीयाध्यायस्य द्वितीयब्राह्मणं यावत् ।	20	17	1
3	शतपथब्राह्मणस्य प्रथमकाण्डे द्वितीयाध्यायस्य तृतीयब्राह्मणतः पञ्चमब्राह्मणं यावत् ।	15	13	1
4	शतपथब्राह्मणस्य प्रथमकाण्डे तृतीयाध्यायस्य प्रथमब्राह्मणतः तृतीयब्राह्मणं यावत् ।	15	13	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> शतपथब्राह्मणं वैदिकयज्ञानां यज्ञीयपदार्थानां विषयैः सह तेषां सर्वाङ्गीणमर्थं विधत्ते । अस्माद् ब्राह्मणग्रन्थादेव वैदिक-देवताशास्त्रस्य, दर्शनस्योपासनायाश्च छायामुपगृह्य आरण्यकोपनिषदः विकासं गताः । तदधिगमनेन छात्राः कर्मज्ञानोपासनानां भारतीयसंस्कृतिसूत्राणि अवगच्छन्तीति फलम् । 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> काण्वशतपथब्राह्मणम् (मूलमात्रम्), महर्षि सान्दीपनि राष्ट्रिय वेदविद्या प्रतिष्ठान, उज्जैन । वाजसनेयशतपथब्राह्मणम् (सायणहरिस्वामीभाष्यसहितम्), नाग प्रकाशन, दिल्ली । श्रीवाजसनेयि-माध्यन्दिन-शतपथब्राह्मणम्, श्रीमत्सायणाचार्यविरचितवेदार्थप्रकाशाख्यव्याख्यासमेतम्, उपयुक्तभाष्यानुपलब्धिस्थाने श्रीहरिस्वामीभाष्यसमेतम् (प्रथमखण्डात् पञ्चमखण्डपर्यन्तम्), ज्ञान पब्लिसिङ्ग् हाउस्, दिल्ली 110007 । माध्यन्दिनशाखीयं शतपथब्राह्मणम् (सायणाचार्यकृतं 'वेदार्थप्रकाशा'ख्यभाष्यसहितम्), चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी 221001 । शुक्लयजुर्वेदान्तर्गतमाध्यन्दिनशाखीयं शतपथब्राह्मणम् (सम्पूर्णम्), पण्डितचिन्नास्वामिशस्त्रिणा पट्टाभिरामशस्त्रिणा च टिप्पण्यादिभिस्संशोधितम्, चौखम्बा संस्कृत संस्थान, वाराणसी 221001 । 			

	6. The Satapatha-Brahmana (according to the text of the Madhyandina School), The Sacred Books of the East Series, Part V (Book XI, XII, XIII & XIV), Julius Eggeling (trans.), MLBD, Jawahar Nagar, Delhi 110007.
--	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Veda-Vedanga
Semester	02	Marks	70
Subject	वेदः	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 05	Credits	4
Paper Code	-		

वैदिकसूक्तानि

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">अनेन पाठ्यांशेन वैदिकदेवतानां विषये विशेषं ज्ञानं भवति । ऋग्वेदीय-सूक्तेषु अस्मिन् अंशे निर्धारितसूक्तानाम् अध्ययनेन देवतावादस्य वैज्ञानिकः पक्षः सूक्तानां च भौतिकविज्ञानदृष्ट्या अध्ययनं छात्रैः क्रियेत तदस्ति लक्ष्यम् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	भद्रसूक्तम् (शुक्लयजुर्वेदः) शिवसंकल्पसूक्तम् (शुक्लयजुर्वेदः) ईशोपनिषद् (शुक्लयजुर्वेदः)	20	17	1
2	शुक्लयजुर्वेदीयपुरुषसूक्तम् (३१ अध्यायस्य १-१६ मन्त्राः) प्रजापतिसूक्तम् (शुक्लयजुर्वेदः-२३ अध्यायस्य १-५ मन्त्राः)	20	17	1
3	१- कालसूक्तम् (१०/५३) २- पृथिवीसूक्तम् (अथर्ववेदः १२/१) ३- राष्ट्रभिर्वर्धनसूक्तम् (अथर्ववेदः-१/१९)	15	13	1
4	१- वैदिकच्छन्दांसि २- ऋषयः ३- वैदिकदेवता	15	13	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">अनेन पाठ्यांशेन वैदिकदेवतानां विषये विशेषं ज्ञानं भवति । ऋग्वेदीय-सूक्तेषु अस्मिन् अंशे निर्धारितसूक्तानाम् अध्ययनेन देवतावादस्य वैज्ञानिकः पक्षः सूक्तानां च भौतिकविज्ञानदृष्ट्या अध्ययनं छात्रैः क्रियेत तदस्ति लक्ष्यम् ।			
References:	<ol style="list-style-type: none">वैदिक सूक्तसंग्रह, प्रो.देवेन्द्रनाथपाण्डेय, जगदीश संस्कृत पुस्तकालय, झालानियों का रास्ता, किशनपोल बाजार, जयपुर-२००६अभिनववेददीपिका, डॉ.रमाकान्त पाण्डेय, जगदीश संस्कृत पुस्तकालय, झालानियों का रास्ता, किशनपोल बाजार, जयपुर-२००५वैदिकसूक्तसंग्रह, गीताप्रेस, गोरखपुर, सं. २०६७			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य(M.A.)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	साहित्यम्	Hours	60
Paper No.	प्रश्नपत्रम्-02	Credits	4
Paper Name	काव्यप्रकाशः, ७-१० उल्लासाः		
Paper Code	-		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">दोषस्वरूपज्ञानं दोषप्रकारज्ञानं च भविष्यति।गुणस्वरूपज्ञानं तत्प्रकारज्ञानं च भविष्यति।गुणालङ्कारयोः भेदज्ञानं भविष्यति।शब्दालङ्कारज्ञानम् उपमाद्यर्थालङ्कारज्ञानं च भविष्यति।काव्योत्कर्ष-अपकर्षकधर्माणां ज्ञानं भविष्यति।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	काव्यप्रकाशः सप्तमोल्लासः	20	16	1
2	अष्टमोल्लासः	15	14	1
3	नवमोल्लासः, दशमोल्लासः नियतालङ्काराः उपमा, अनन्वयः, उपमेयोपमा, उत्प्रेक्षा, रूपक, अपह्नुतिः	20	16	1
4	दशमोल्लासः नियतालङ्काराः – समासोक्तिः, निदर्शना, अप्रस्तुतप्रशंसा, अतिशयोक्तिः, दृष्टान्तः, दीपकः, विभावना, विशेषोक्तिः, अर्थान्तरन्यासः, विरोधः, स्वभावोक्तिः, व्याजस्तुतिः, काव्यलिङ्गः, परिसङ्ख्या, भ्रान्तिमानः, सङ्करः, संसृष्टिः	15	14	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">दोषस्वरूपज्ञानं दोषप्रकारज्ञानं च।गुणस्वरूपज्ञानं तत्प्रकारज्ञानं च।गुणालङ्कारयोः भेदज्ञानम्।शब्दालङ्कारज्ञानम् उपमाद्यर्थालङ्कारज्ञानम् च।काव्योत्कर्ष-अपकर्षकधर्माणां ज्ञानम्।			
References:	1. काव्यप्रकाशः, संस्कृतव्याख्यासहितः, हिन्दी / गुजरातीव्याख्यासहितः			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य(M.A.)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	साहित्यम्	Hours	60
Paper No.	प्रश्नपत्रम्-03	Credits	4
Paper Name	ध्वन्यालोकः, चतुर्थोद्योतः (लोचनटीकासहितः)		
Paper Code	-		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">काव्यार्थानाम् आनन्त्यबोधः भविष्यति।संवादज्ञानम् (सादृश्यज्ञानम्) भविष्यति।महाभारतस्य मुख्यरसनिर्णयज्ञानं भविष्यति।रामायणस्य मुख्यरसनिर्णयज्ञानं भविष्यति।लोचनटीकया मूलग्रन्थस्यविशेषज्ञानं भविष्यति।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	चतुर्थोद्योतः, कारिका: १ तः ४	20	16	1
2	कारिका: ५ तः ८	20	16	1
3	कारिका: ९ तः १३	15	14	1
4	कारिका: १४ तः १७	15	14	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">काव्यार्थानाम् आनन्त्यबोधः।संवादज्ञानम् (सादृश्यज्ञानम्)।महाभारतस्य मुख्यरसनिर्णयज्ञानम्।रामायणस्य मुख्यरसनिर्णयज्ञानम्।लोचनटीकया मूलग्रन्थस्यविशेषज्ञानम्।			
References:	1. ध्वन्यालोकः (लोचनटीकोपेतः), संस्कृतव्याख्यासहितः, हिन्दी / गुजरातीव्याख्यासहितः			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य(M.A.)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	साहित्यम् (अलङ्कारवर्गः)	Hours	60
Paper No.	प्रश्नपत्रम्-04		
Paper Name	कुवलयानन्दः (अर्थान्तरन्यासालङ्कारतः सम्पूर्णः)	Credits	4
Paper Code	-		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">अलङ्कारस्वरूपज्ञानं प्रकारज्ञानं च भविष्यति।कुवलयानन्दस्य विषयवस्तुपरिचयः भविष्यति।तत्रत्यालङ्काराणां ज्ञानं भविष्यति।लक्षणसङ्गतिसामर्थ्यं भविष्यति।अलङ्काराणां विविधप्रकाराणां वैशिष्ट्यबोधः भविष्यति।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	अर्थान्तरन्यासालङ्कारतः रत्नावली-अलङ्कारपर्यन्तम्	20	16	1
2	तद्गुणालङ्कारतः युक्ति-अलङ्कारपर्यन्तम्	15	14	1
3	लोकोक्ति-अलङ्कारतः समाहितालङ्कारपर्यन्तम्	20	16	1
4	भावोदयालङ्कारतः सम्पूर्णं यावत्	15	14	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">अलङ्कारस्वरूपज्ञानं प्रकारज्ञानं च।कुवलयानन्दस्य विषयवस्तुपरिचयः।तत्रत्यालङ्काराणां ज्ञानम्।लक्षणसङ्गतिसामर्थ्यम्।अलङ्काराणां विविधप्रकाराणां वैशिष्ट्यबोधः।			
References:	1. कुवलयानन्दः, संस्कृतव्याख्यासहितः, हिन्दी / गुजरातीव्याख्यासहितः			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य(M.A.)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	साहित्यम् (ध्वनिवर्गः)	Hours	60
Paper No.	प्रश्नपत्रम् -04	Credits	4
Paper Name	ध्वन्यालोकः, तृतीयोद्योतः		
Paper Code	-		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">असंलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यध्वनेः परिचयः भविष्यति।सङ्घटनायाः परिचयः भविष्यति।गुणसङ्घटनयोः सम्बन्धज्ञानं भविष्यति।प्रबन्धव्यञ्जकतायाः ज्ञानं भविष्यति।रसाणां विरोधाविरोधाणाम्, तेषां परिहारस्य च ज्ञानं भविष्यति।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	तृतीयोद्योतः, कारिका: १ तः ९	15	14	1
2	कारिका: १० तः १७	15	14	1
3	कारिका: १८ तः ३२	20	16	1
4	कारिका: ३३ तः ४८	20	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">असंलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यध्वनेः परिचयः।सङ्घटनायाः परिचयः।गुणसङ्घटनयोः सम्बन्धज्ञानम्।प्रबन्धव्यञ्जकतायाः ज्ञानम्।रसाणां विरोधाविरोधाणाम्, तेषां परिहारस्य च ज्ञानम्।			
References:	1. ध्वन्यालोकः, संस्कृतव्याख्यासहितः, हिन्दी / गुजरातीव्याख्यासहितः			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य(M.A.)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	साहित्यम् (काव्यवर्गः)	Hours	60
Paper No.	प्रश्नपत्रम् -04	Credits	4
Paper Name	वासवदत्ता, उत्तरार्धः		
Paper Code	-		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">वासवदत्तायाः उत्तरार्धस्य परिचयः भविष्यति।सुबन्धुकालीनसामाजिकस्थितेः ज्ञानं भविष्यति।वासवदत्ताकथायां निरूपितपात्राणां परिचयः भविष्यति।गद्यकाव्यस्य कथाशैल्याः परिचयः भविष्यति।वासवदत्ताकथायाः रसास्वादः सम्भविष्यति।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	अथ तस्यामेव रात्रौ सा स्वप्ने... तः ...तिमिरमजायत पर्यन्तम्	20	16	1
2	अथ क्षणेनैव... तः ...भवनन्दनप्रभावो ददर्श पर्यन्तम्	15	14	1
3	भद्रे द्रवसि द्रवसिद्धेरगदिता... तः ...निस्पन्दकरणग्रामः सुष्वाप पर्यन्तम्	15	14	1
4	ततो वणिजीव प्रसारिताम्बरे... तः ...कालमनेकं निनाय पर्यन्तम्	20	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">वासवदत्तायाः उत्तरार्धस्य परिचयः।सुबन्धुकालीनसामाजिकस्थितेः ज्ञानम्।वासवदत्ताकथायां निरूपितपात्राणां परिचयः।गद्यकाव्यस्य कथाशैल्याः परिचयः।वासवदत्ताकथायाः रसास्वादः।			
References:	1. सुबन्धुकृता वासवदत्ता, संस्कृतव्याख्यासहिता, हिन्दी / गुजरातीव्याख्यासहिता			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य(M.A.)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	साहित्यम् (नाट्यवर्गः)	Hours	60
Paper No.	प्रश्नपत्रम् -04	Credits	4
Paper Name	आचार्यभरतविरचितं नाट्यशास्त्रम्, षष्ठोऽध्यायः (अभिनवभारती टीकासहितम्)		
Paper Code	-		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">अभिनवभारतीटीकानुसारं रससूत्रज्ञानं भविष्यति।रससूत्रस्य व्याख्याज्ञानं च भविष्यति।विभावादिभेदज्ञानं भविष्यति।स्थायिभावाः तत्प्रकाराश्च ज्ञास्यन्ते।रसभेदाः तत्प्रकाराश्च ज्ञास्यन्ते।अभिनवगुप्तदिशा शान्तस्य रसत्वज्ञानं भविष्यति।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	षष्ठोऽध्यायः, कारिका: १ तः २३	20	16	1
2	कारिका: २४ तः ३९	15	14	1
3	कारिका: ४० तः ६७	15	14	1
4	कारिका: ६८ तः ८९	20	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">रससूत्रज्ञानम्।रससूत्रस्य व्याख्यातृणां मतानुसारं व्याख्याज्ञानम्।विभावादिभेदज्ञानम्।स्थायिभावज्ञानम्।रसभेदज्ञानम्।अभिनवगुप्तदिशा शान्तस्य रसत्वज्ञानम्।			
References:	1. नाट्यशास्त्रम्(अभिनवभारती टीकासहितम्), संस्कृतव्याख्यासहितम्, हिन्दी / गुजरातीव्याख्यासहितम्			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य(M.A.)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	साहित्यम् (ऐच्छिकम्)	Hours	60
Paper No.	प्रश्नपत्रम्-05	Credits	4
Paper Name	उत्तररामचरितम् (४ तः ७ अङ्काः)		
Paper Code	-		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">भवभूते: तत्कृतीनां च ज्ञानं भविष्यति।नाटकलक्षणानां लक्ष्यप्रयोगज्ञानं भविष्यति।भवभूते: नाट्यकलाज्ञानं भविष्यति।नाटकस्य नाट्यकलाज्ञानं भविष्यति।रामचरित्रावबोधः भविष्यति।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	चतुर्थ अङ्कः	20	16	1
2	पञ्चम अङ्कः	15	14	1
3	षष्ठ अङ्कः	15	14	1
4	सप्तम अङ्कः	20	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">भवभूते: तत्कृतीनां च ज्ञानम्।नाटकलक्षणानां लक्ष्यप्रयोगज्ञानम्।भवभूते: नाट्यकलाज्ञानम्।नाटकस्य नाट्यकलाज्ञानम्।रामचरित्रावबोधः।			
References:	1. उत्तररामचरितम्, संस्कृतव्याख्यासहितम्, हिन्दी / गुजरातीव्याख्यासहितम्			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Puran
Semester	02	Marks	70
Subject	पुराणेतिहासः	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 02	Credits	4
Paper Code	-		

शिवपुराणम्, ज्ञानसंहिता १ तः २० अध्यायाः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">• अनेन शैवपरम्परायाः ज्ञानं भविष्यति ।• शिवभक्त्या ज्ञानलाभः भविष्यति ।• द्वादशज्योतिर्लिङ्गानां शिवपूजाप्रकाराणां ज्ञानं भविष्यति ।• शिवपुराणस्य परिचयः वेदव्यासस्य शिवभक्तिश्च ज्ञास्यन्ति ।• हरिहरयोरैक्यं ज्ञास्यन्ति ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	शिवपुराणम्, ज्ञानसंहिता १ तः ६ अध्यायाः	20	16	1
2	७ तः १० अध्यायाः	15	14	1
3	११ तः १४ अध्यायाः	15	14	1
4	१५ तः २० अध्यायाः	20	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">• वक्तृश्रोत्वोः सम्बन्धज्ञानं भविष्यति ।• ब्रह्माण्डोत्पत्तिविषये सृष्टिप्रक्रियाविषये च ज्ञास्यन्ति ।• पार्वत्याः तपश्चर्यया तपसः प्रभावं ज्ञास्यन्ति ।• शंकरपार्वत्योः दाम्पत्यजीवनविषये ज्ञास्यन्ति ।• मन्त्रेषु श्रद्धाविश्वासयोरभिवृद्धिर्भविष्यति ।			
References:	<ol style="list-style-type: none">1. शिवमहापुराणम्, चौखम्भा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी2. शिवमहापुराणम्, गीताप्रेसगोरखपुरम्3. शिवमहापुराणम्, हिन्दीसाहित्यसम्मेलनं प्रकाशित, प्रयागराज4. शिवमहापुराणम्, नागपब्लिकेशन प्रकाशन			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Puran
Semester	02	Marks	70
Subject	पुराणेतिहासः	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 03	Credits	4
Paper Code	-		

श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, अष्टमः स्कन्धः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">• अनेन मन्वन्तरलीलायाः ज्ञानं भविष्यति ।• आपत्तौ कथं व्यवहरणीयं तस्य ज्ञानं भविष्यति ।• संपत्तौ कथं व्यवहरणीयं तज्ज्ञास्यन्ति ।• विपत्तौ किं करणीयं तज्ज्ञास्यन्ति ।• प्रपत्तिः किं तद् विषये ज्ञास्यन्ति ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	श्रीमद्भागवतपुराणम्, अष्टमः स्कन्धः, १ तः ७ अध्यायाः	20	16	1
2	८ तः १२ अध्यायाः	15	14	1
3	१३ तः १७ अध्यायाः	15	14	1
4	१८ तः २४ अध्यायाः	20	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">• आपत्तौ व्यवहारं कर्तुं गजेन्द्रोपाख्यानमस्ति ।• संपत्तौ दानस्य महिमा अस्ति अतः समुद्रमन्थनकथां पठिष्यन्ति ।• विपत्तौ वचनपालनस्य महिमा अस्ति इति कृत्वा बलिवामनचरित्रं पठिष्यन्ति ।• मत्स्यावतारस्य कथया प्रपत्तिं शरणागतिं च ज्ञास्यन्ति ।			
References:	<ol style="list-style-type: none">1. श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, भो.जे.विद्याभवनं समीक्षिता आवृत्तिः, गीताप्रेस गोरखपुर प्रकाशनम् (हिन्दी)2. श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, भो.जे.विद्याभवनं समीक्षिता आवृत्तिः, गीताप्रेस गोरखपुर प्रकाशनम्(गुजराती)3. भागवतनवनीतम् (ब्रह्मलीनम्, पू.डोङ्गरेजी महाराज)4. अनेकटीकोपेतं भागवतम् (श्रीकृष्णशंकर शास्त्रीजी प्रकाशितम्)5. श्रीधरीटीकोपेतं भागवतम् (गुजराती आवृत्तिः, गीताप्रेस गोरखपुर प्रकाशितम्)6. श्रीशुकसंहिता (श्रीरमेशभाई ओझा, पूज्य भाईश्री द्वारा प्रकाशिता)7. व्यासविचारः (पूज्य दादा श्रीपाण्डुरङ्गशास्त्रिणा प्रकाशितः)			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Puran
Semester	02	Marks	70
Subject	पुराणेतिहासः	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 04	Credits	4
Paper Code	-		

श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, दशमः स्कन्ध उत्तरार्धः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • तीर्थानां धाम्नां च महत्त्वं ज्ञास्यन्ति । • भगवल्लीलायाः रहस्यं ज्ञास्यन्ति । • विवाहजीवनस्य महत्त्वं ज्ञास्यन्ति । • संवादस्य सद्भावस्य प्रामाणिकतायाश्च महत्त्वं ज्ञास्यन्ति । • द्वापरयुगे भगवतः श्रीकृष्णस्य जीवनेन परिचिताः भविष्यन्ति । 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, दशमस्कन्ध उत्तरार्धः, ५० तः ५५ अध्यायाः	20	16	1
2	५६ तः ५९ अध्यायाः	15	14	1
3	६० तः ६३ अध्यायाः	15	14	1
4	८० तः ८५ अध्यायाः	20	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • द्वारिकानगर्याः निर्माणेन तीर्थधाम्नः महिमानं ज्ञास्यन्ति । • भगवतः भक्तस्य च सम्बन्धं ज्ञास्यन्ति । • श्रीकृष्णस्य गार्हस्थ्यं जीवनं ज्ञास्यन्ति । • भगवतः अवतारकथायाः प्रयोजनं ज्ञास्यन्ति । • भगवतः विविधानां विवाहानां रहस्यं ज्ञास्यन्ति । 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> 1. श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, भो.जे.विद्याभवनं समीक्षिता आवृत्तिः, गीताप्रेस गोरखपुर प्रकाशनम् (हिन्दी) 2. श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, भो.जे.विद्याभवनं समीक्षिता आवृत्तिः, गीताप्रेस गोरखपुर प्रकाशनम्(गुजराती) 3. भागवतनवनीतम् (ब्रह्मलीनम्, पू.डोङ्गरेजी महाराज) 4. अनेकटीकोपेतं भागवतम् (श्रीकृष्णशंकर शास्त्रीजी प्रकाशितम्) 5. श्रीधरीटीकोपेतं भागवतम् (गुजराती आवृत्तिः, गीताप्रेस गोरखपुर प्रकाशितम्) 6. श्रीशुकसंहिता (श्रीरमेशभाई ओझा, पूज्य भाईश्री द्वारा प्रकाशिता) 7. व्यासविचारः (पूज्य दादा श्रीपाण्डुरङ्गशास्त्रिणा प्रकाशितः) 			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Puran
Semester	02	Marks	70
Subject	पुराणेतिहासः	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 05	Credits	4
Paper Code	-		

देवीभागवतपुराणम्, स्कन्दपुराणोक्तं देवीमाहात्म्यं सुदर्शनोपाख्यानम्

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> पुराणानां नामानि, श्लोकसङ्ख्या, उपपुराणानि, व्यासाः, पुराणानां श्रेष्ठत्वं च छात्राः ज्ञास्यन्ति । शक्तेः माहात्म्यं पराक्रमम्, श्रीशुकदेवस्य जन्मकथाम्, द्वारपालस्य कार्याणि कर्तव्यानि च छात्राः ज्ञास्यन्ति । आश्रमसंस्कृतिम्, नदीतटे निवासफलं च ज्ञास्यन्ति । भीष्मप्रतिज्ञायाः इतिहासम्, जीवस्य अनित्यत्वम्, कौरव-पाण्डवानां च जन्मकथां ज्ञास्यन्ति । वक्तृ-श्रोतॄणां लक्षणानि, सच्छास्त्रश्रवणमाहात्म्यम्, भागवतस्य स्वरूपं प्रमाणं पाठस्य विविधप्रयोगान् च ज्ञास्यन्ति । 			
	COURSE CONTENT/SYLLABUS			
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	देविभागवतपुराणम्, स्कन्दपुराणोक्तं देवीमाहात्म्यम्, १ तः ५ अध्यायाः	20	16	1
2	प्रथमस्कन्धः १ तः ५ अध्यायाः	15	14	1
3	६ तः १० अध्यायाः	15	14	1
4	तृतीयस्कन्धः १९ तः २५ अध्यायाः (सुदर्शनोपाख्यानम्)	20	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> पुराणानां नामानि, श्लोकसङ्ख्या, उपपुराणानि, व्यासाः, पुराणानां श्रेष्ठत्वं च छात्राः ज्ञास्यन्ति । शक्तेः माहात्म्यं पराक्रमम्, श्रीशुकदेवस्य जन्मकथाम्, द्वारपालस्य कार्याणि कर्तव्यानि च छात्राः ज्ञास्यन्ति । आश्रमसंस्कृतिम्, नदीतटे निवासफलं च ज्ञास्यन्ति । भीष्मप्रतिज्ञायाः इतिहासम्, जीवस्य अनित्यत्वम्, कौरव-पाण्डवानां च जन्मकथां ज्ञास्यन्ति । वक्तृ-श्रोतॄणां लक्षणानि, सच्छास्त्रश्रवणमाहात्म्यम्, भागवतस्य स्वरूपं प्रमाणं पाठस्य विविधप्रयोगान् च ज्ञास्यन्ति । 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> देवीभागवतम्, गीताप्रेस गोरखपुर प्रकाशितम् देवीभागवतम् समीक्षिता आवृत्तिः, भाण्डारकर ऑरिएण्टल इन्स्टिट्यूट ऑफ पुणे देवीभागवतम्, नाग पब्लिकेशन प्रकाशितम् 			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	Vyakaran
Semester	Second	Marks	70
Subject	Nvya Vyakaran	Hours	60
Paper Name	2	Credits	4
Paper Code	CC- 4.2.4		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ol style="list-style-type: none"> 1. चतुर्थाह्निके आदितः ह्रलोऽनन्तराः संयोगः सूत्रपर्यन्तं महाभाष्यस्थितानां सूत्राणां, वार्त्तिकानां पङ्क्तीनाञ्च सोदाहरणं सम्पूर्णं ज्ञानं भविष्यति। 2. चतुर्थाह्निके मुखनासिकावचनोऽनुनासिकः सूत्रतः समाप्तिपर्यन्तं महाभाष्यस्थितानां सूत्राणां, वार्त्तिकानां पङ्क्तीनाञ्च सोदाहरणं सम्पूर्णं ज्ञानं भविष्यति। 3. पञ्चमाह्निके आदितः दाधाध्वदाप् सूत्रपर्यन्तं महाभाष्यस्थितानां सूत्राणां, वार्त्तिकानां पङ्क्तीनाञ्च सोदाहरणं सम्पूर्णं ज्ञानं भविष्यति। 4. पञ्चमाह्निके आद्यन्तवदेकस्मिन् सूत्रतः समाप्तिपर्यन्तं महाभाष्यस्थितानां सूत्राणां, वार्त्तिकानां पङ्क्तीनाञ्च सोदाहरणं सम्पूर्णं ज्ञानं भविष्यति। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	महाभाष्ये चतुर्थाह्निकस्य आरम्भतः ह्रलोऽनन्तराः संयोगः सूत्रपर्यन्तम्।	15	13	1
2	महाभाष्ये चतुर्थाह्निकस्य मुखनासिकावचनोऽनुनासिकः सूत्रतः समाप्तिं यावत्।	20	17	1
3	महाभाष्ये पञ्चमाह्निकस्य आरम्भतः दाधाध्वदाप् सूत्रपर्यन्तम्।	20	17	1
4	महाभाष्ये पञ्चमाह्निकस्य आद्यन्तवदेकस्मिन् सूत्रतः समाप्तिं यावत्।	15	13	1
Course Outcome	<ol style="list-style-type: none"> 1. चतुर्थाह्निके आदितः ह्रलोऽनन्तराः संयोगः सूत्रपर्यन्तं महाभाष्यस्थितानां सूत्राणां, वार्त्तिकानां पङ्क्तीनाञ्च सोदाहरणं सम्पूर्णं ज्ञानम्। 2. चतुर्थाह्निके मुखनासिकावचनोऽनुनासिकः सूत्रतः समाप्तिपर्यन्तं महाभाष्यस्थितानां सूत्राणां, वार्त्तिकानां पङ्क्तीनाञ्च सोदाहरणं सम्पूर्णं ज्ञानम्। 3. पञ्चमाह्निके आदितः दाधाध्वदाप् सूत्रपर्यन्तं महाभाष्यस्थितानां सूत्राणां, वार्त्तिकानां पङ्क्तीनाञ्च सोदाहरणं सम्पूर्णं ज्ञानम्। 4. पञ्चमाह्निके आद्यन्तवदेकस्मिन् सूत्रतः समाप्तिपर्यन्तं महाभाष्यस्थितानां सूत्राणां, वार्त्तिकानां पङ्क्तीनाञ्च सोदाहरणं सम्पूर्णं ज्ञानम्। 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> 1. व्याकरणमहाभाष्यम्, प्रदीप, उद्योत एवं छाया टीका सहित, प्रथम भाग (नवाह्निक), चौखम्बा, वाराणसी। 2. भगवत्पतञ्जलि-विरचित व्याकरण महाभाष्य (प्रथम नवाह्निक), चारुदेव शास्त्री, मोतिलाल बनारसीदास, नई दिल्ली। 3. व्याकरण-महाभाष्यम्, हिन्दीव्याख्याकारः सम्पादकश्च- प्रो. जयशङ्करलालत्रिपाठी, कृष्णदास अकादमी। 4. व्याकरणमहाभाष्यम्, टीकाकारः सम्पादकश्च- डॉ. हरिनारायण तिवारी, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी। 			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	Vyakaran
Semester	Second	Marks	70
Subject	Nvya Vyakaran	Hours	60
Paper Name	3	Credits	4
Paper Code	CC- 4.2.5		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ol style="list-style-type: none">1. शास्त्रशेषप्रकरणस्य 72-133 परिभाषाणाम् अवतरणज्ञानं भविष्यति।2. शास्त्रशेषप्रकरणस्य 72-133 परिभाषाणाम् अर्थज्ञानं भविष्यति।3. शास्त्रशेषप्रकरणस्य 72-133 परिभाषाद्वारा समस्यासमाधानं भविष्यति।4. शास्त्रशेषप्रकरणस्य 72-133 परिभाषाणाम् उत्पत्तिज्ञानं भविष्यति।5. शास्त्रशेषप्रकरणस्य 72-133 परिभाषाणां सम्पूर्णं ज्ञानं भविष्यति।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	परिभाषेन्दुशेखरः 72 तः 87 परिभाषां यावत्।	20	17	1
2	परिभाषेन्दुशेखरः 88 तः 103 परिभाषां यावत्।	20	17	1
3	परिभाषेन्दुशेखरः 104 तः 118 परिभाषां यावत्।	15	13	1
4	परिभाषेन्दुशेखरः 119 तः 133 परिभाषां (बाधवीजप्रकरणं) यावत्।	15	13	1
Course Outcome	<ol style="list-style-type: none">1. शास्त्रशेषप्रकरणस्य 72-133 परिभाषाणाम् अवतरणज्ञानम्।2. शास्त्रशेषप्रकरणस्य 72-133 परिभाषाणाम् अर्थज्ञानम्।3. शास्त्रशेषप्रकरणस्य 72-133 परिभाषाद्वारा समस्यासमाधानम्।4. शास्त्रशेषप्रकरणस्य 72-133 परिभाषाणाम् उत्पत्तिज्ञानम्।5. शास्त्रशेषप्रकरणस्य 72-133 परिभाषाणां सम्पूर्णं ज्ञानम्।			
References:	<ol style="list-style-type: none">1. परिभाषेन्दुशेखर, सुबोधिनी हिन्दी व्याख्या सहित, लेखक - आचार्य विश्वनाथ मिश्र, चौखम्बा, वाराणसी।2. परिभाषेन्दुशेखर, म. म. तात्याशास्त्रीकृत भूति टीका, चौखम्बा, वाराणसी।3. वैद्यनाथकृतगदाटीकीसंवलितः परिभाषेन्दुशेखरः (पी. डी. एफ.) रूप में उपलब्ध।4. परिभाषेन्दुशेखरः, मूलमात्रम्, (पी. डी. एफ.) रूप में उपलब्ध तथा प्रकाशक- वासुदेव बालकृष्ण पटवर्धन, राजराजेश्वरी प्रेस-पुस्तकालय दुर्गाघाट, वाराणसी।			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	Vyakaran
Semester	Second	Marks	70
Subject	Nvya Vyakaran	Hours	60
Paper Name	4	Credits	4
Paper Code	CC- 4.2.6		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ol style="list-style-type: none"> धात्वर्थनिरूपणे धात्वर्थविषयकमीमांसकनैयायिकमतखण्डनपुरःसरं मञ्जूषाकारमतस्य तथा च धात्वर्थविषयकाणाम् अन्योपयोगिनां विषयाणां ज्ञानं भविष्यति। निपातार्थनिरूपणे निपातार्थविषयकनैयायिकभूषणकारमतखण्डनपुरःसरं मञ्जूषाकारमतस्य ज्ञानं निपातानां द्योक्तत्वसम्पादनञ्च भविष्यति। लकारार्थनिरूपणे मीमांसकनैयायिकमतप्रस्तुतिपुरःसरं मञ्जूषाकारमतानुरोधेन लकारार्थज्ञानं भविष्यति। कारकार्थनिरूपणे कारकार्थ-विषयकमीमांसकनैयायिकभूषणकारमतखण्डनपुरःसरं मञ्जूषाकारमतानुरोधेन षण्णां कारकाणाम् अर्थज्ञानं भविष्यति। 			
	COURSE CONTENT/SYLLABUS			
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	धात्वर्थनिरूपणम्।	20	17	1
2	निपातार्थनिरूपणम्।	20	17	1
3	लकारार्थनिरूपणम्।	15	13	1
4	कारकार्थनिरूपणम्।	15	13	1
Course Outcome	<ol style="list-style-type: none"> धात्वर्थनिरूपणे धात्वर्थविषयकमीमांसकनैयायिकमतखण्डनपुरःसरं मञ्जूषाकारमतस्य तथा च धात्वर्थविषयकाणाम् अन्योपयोगिनां विषयाणां ज्ञानम्। निपातार्थनिरूपणे निपातार्थविषयकनैयायिकभूषणकारमतखण्डनपुरःसरं मञ्जूषाकारमतस्य ज्ञानं निपातानां द्योक्तत्वसम्पादनञ्च। लकारार्थनिरूपणे मीमांसकनैयायिकमतप्रस्तुतिपुरःसरं मञ्जूषाकारमतानुरोधेन लकारार्थज्ञानम्। कारकार्थनिरूपणे कारकार्थ-विषयकमीमांसकनैयायिकभूषणकारमतखण्डनपुरःसरं मञ्जूषाकारमतानुरोधेन षण्णां कारकाणाम् अर्थज्ञानम्। 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> परमलघुमञ्जूषा, संस्कृत-हिन्दी टीका सहित, व्याख्याकर - पं. वंशीधर मिश्र, चौखम्बा, वाराणसी। परमलघुमञ्जूषा, सम्पादक एवं व्याख्याकार- डॉ. कपिलदेव शास्त्री, कुरुक्षेत्र विश्वविद्यालय, प्रकाशन। परमलघुमञ्जूषा, व्याख्याकारः सम्पादकश्च- प्रो. जयशङ्करलालत्रिपाठी, चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी। 			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	Vyakaran
Semester	Second	Marks	70
Subject	Nvya Vyakaran	Hours	60
Paper Name	5	Credits	4
Paper Code	CE- 4.2.2		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ol style="list-style-type: none">1. लघुसिद्धान्तकौमुद्याः अजन्तपुल्लिङ्गप्रकरणस्य निर्धारितशब्दानां रूपसिद्धिज्ञानं भविष्यति।2. लघुसिद्धान्तकौमुद्याः अजन्तस्त्रीलिङ्ग-अजन्तनपुंसकलिङ्ग-प्रकरणयोः निर्धारितशब्दानां रूपसिद्धिज्ञानं भविष्यति।3. लघुसिद्धान्तकौमुद्याः हलन्तपुल्लिङ्गप्रकरणस्य निर्धारितशब्दानां रूपसिद्धिज्ञानं भविष्यति।4. लघुसिद्धान्तकौमुद्याः हलन्तस्त्रीलिङ्ग-हलन्तनपुंसकलिङ्ग-प्रकरणयोः निर्धारितशब्दानां रूपसिद्धिज्ञानं भविष्यति।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	अजन्तपुल्लिङ्गप्रकरणे राम, सर्व, विश्वपा, हरि, पति, त्रि, नदी च इत्येतेषां शब्दानां विभक्तिरूपाणां सिद्धिः।	20	17	1
2	अजन्तस्त्रीलिङ्ग-अजन्तनपुंसकलिङ्गप्रकरणयोः रमा, सर्वा, मति, त्रि, चतुर्, स्त्री, ज्ञान, वारि च इत्येतेषां शब्दानां विभक्तिरूपाणां सिद्धिः।	20	17	1
3	हलन्तपुल्लिङ्गप्रकरणे लिह्, किम्, इदम्, युवन्, महत्, अदस् च इत्येतेषां शब्दानां विभक्तिरूपाणां सिद्धिः।	15	13	1
4	हलन्तस्त्रीलिङ्ग-हलन्तनपुंसकलिङ्गप्रकरणयोः उपानह्, अप्, वाच्, किम्, इदम्, अदस् च इत्येतेषां शब्दानां विभक्तिरूपाणां सिद्धिः।	15	13	1
Course Outcome	<ol style="list-style-type: none">1. लघुसिद्धान्तकौमुद्याः अजन्तपुल्लिङ्गप्रकरणस्य निर्धारितशब्दानां रूपसिद्धिज्ञानम्।2. लघुसिद्धान्तकौमुद्याः अजन्तस्त्रीलिङ्ग-अजन्तनपुंसकलिङ्ग-प्रकरणयोः निर्धारितशब्दानां रूपसिद्धिज्ञानम्।3. लघुसिद्धान्तकौमुद्याः हलन्तपुल्लिङ्गप्रकरणस्य निर्धारितशब्दानां रूपसिद्धिज्ञानम्।3. लघुसिद्धान्तकौमुद्याः हलन्तस्त्रीलिङ्ग-हलन्तनपुंसकलिङ्ग-प्रकरणयोः निर्धारितशब्दानां रूपसिद्धिज्ञानम्।			
References:	<ol style="list-style-type: none">1. लघुसिद्धान्तकौमुदी, प्रथम भाग- भीमसेन शास्त्री2. लघुसिद्धान्तकौमुदी श्रीधरमुखोल्लासिनी हिंदी व्याख्या-समन्विता, व्याख्याकार – श्रीगोविन्दाचार्य, चौखंबा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी।3. लघुसिद्धान्तकौमुदी- प्रो. अर्कनाथ चौधरी, चौखंबा, वाराणसी।			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	Darshan
Semester	2	Marks	70
Subject	NavyaNyaya Darshan	Hours	60
Paper Name	अवयवः	Credits	4
Paper Code	CC-4.2.4		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">न्यायाद्यवयवलक्षणानां विशेषपरिचयः			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	अवयवः (सर्वमभिधेयं प्रमेयमिति दीधितितः प्रतिज्ञालक्षणान्तो भागः)	Marks 70	Hours 60	Credits 4
1	“सर्वमभिधेयं प्रमेयमिति दीधितितः “तज्जनकत्वं वक्तव्यमिति दीधितिपर्यन्तो भागः	२०	२०	१
2	“एवं च तादात्म्येन गवि” इति दीधितिमारभ्य “लिङ्गविषयकत्वाभावो वाच्यः” इति दीधितिपर्यन्तो भागः	२०	२०	१
3	“वस्तुतो लिङ्गं लिङ्गत्वमिति दीधितिमारभ्य “अव्युत्पत्तेर्वक्ष्यमाणत्वादि”ति दीधितिपर्यन्तो भागः	१५	१०	१
4	“चैत्रस्येदं न चैत्रस्ये”तिदीधितिमारभ्य प्रतिज्ञालक्षणपर्यन्तो भागः	१५	१०	१
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">मणि-दीधिति-गदाधरमतानुसारं न्याय-प्रतिज्ञालक्षणानां विशेषज्ञानम्			
References:	१. अवयवः, एन्. एस्. रामानुजताताचार्यविरचित-भावदीपिकासहितः, राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः।			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	Darshan
Semester	2	Marks	70
Subject	NavyaNyaya Darshan	Hours	60
Paper Name	हेत्वाभाससामान्यनिरुक्तिः	Credits	4
Paper Code	CC-4.2.5		

Course Objectives Student Teachers will be able to	• हेत्वाभाससामान्यलक्षणस्य विशेषपरिचयः			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	हेत्वाभाससामान्यनिरुक्तिः गादाधरी (यद्विषयकत्वेनेत्यारभ्य अत्र वदन्तिकल्पात्प्राक्तनो भागः)	Marks 70	Hours 60	Credits 4
1	यद्विषयकत्वेनेत्यारभ्य प्रसङ्गानवकाशादितिपर्यन्तो भागः	२०	२०	१
2	अथैवमपि जातित्वादिना इत्यारभ्य विशेषणीयञ्च विशिष्टान्तराघटितत्वेनेतिपर्यन्तो भागः	२०	२०	१
3	नन्वनतिरिक्तवृत्तित्वमित्यारभ्य उपादानसम्भवादितिपर्यन्तो भागः	१५	१०	१
4	अथ इत्यारभ्य अत्र वदन्तिकल्पात्प्राक्तनो भागः	१५	१०	१
Course Outcome	• हेत्वाभाससामान्यलक्षणस्य विशेषज्ञानम् • तार्किकशक्तिविवृद्धिः			
References:	१. हेत्वाभाससामान्यनिरुक्तिः, गङ्गाव्याख्यासहिता, सम्पादकः-शिवदत्त मिश्रः, चौखम्बासंस्कृतसंस्थानम्, वाराणसी। २. हेत्वाभाससामान्यनिरुक्तिः, स्वामिश्रीहरिनामदासोदासीनकृत-चन्द्रकलाकलाविलासटीकासहिता, श्री साधु बेलाश्रम, भदौनी, वाराणसी।			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	Darshan
Semester	2	Marks	70
Subject	NavyaNyaya Darshan	Hours	60
Paper Name	न्यायभाष्यम्	Credits	4
Paper Code	CC-4.2.6		

Course Objectives Student Teachers will be able to	• प्राचीनन्यायस्य परिचयः			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	न्यायभाष्यम् (द्वितीयाध्याये अवयविनिरसनादारभ्य द्वितीयाह्निकपर्यन्तम्)	Marks 70	Hours 60	Credits 4
1	अवयविनिरासादारभ्य उपमाननिरूपणं यावत्	१५	१०	१
2	शब्दनिरूपणात् प्रथमाह्निकं यावत्	२०	२०	१
3	द्वितीयाह्निकात् शब्दाऽनित्यत्वप्रतिपादनं यावत्	२०	२०	१
4	वर्णाऽनित्यत्वप्रतिपादनात् द्वितीयाह्निकपर्यन्तम्	१५	१०	१
Course Outcome	• प्राचीनन्यायस्य विशेषज्ञानम् • प्राचीनन्यायानुसारं पदार्थानां ज्ञानम्			
References:	१. सवात्स्यायनभाष्यम्- गौतमीयन्यायदर्शनम्, Edited by Ananta Thakur, ICPR, Delhi, 1997. २. न्यायभाष्यम्, श्रीसुदर्शनाचार्यशास्त्रिविरचिताप्रसन्नपदाटीका, सम्पादकः-स्वामी द्वारिकादासशास्त्री, सुधीप्रकाशनम्, वाराणसी।			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य(M.A.)पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	Darshan
Semester	2 nd	Marks	70
Subject	Ramanuj Vedant	Hours	60
Paper Name	श्रीभाष्यम्(द्वितीयाध्याय सम्पूर्णः)	Credits	4
Paper No.	2	Paper Code	

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">समस्तकल्याणगुणाकरं निखिलजगदेककारणं सर्वान्तर्भूतं परंब्रह्म वेदान्तवेद्यं विद्यते,अस्यैवार्थस्य सम्भावनीयसमस्तप्रकारदुर्धर्षणत्व-प्रतिपादनाय कापिलादि समस्तपूर्वपक्षिणां मतं सन्निरस्य वेदान्तमत-स्थिरिकरणं भवेत्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	द्वितीयाध्यायस्य प्रथमपादस्य स्मृत्यधिकरणतः आरम्भणाधिकरणपर्यन्तो भागः	20	20	1
2	द्वितीयाध्यायस्य प्रथमपादस्य इतरव्यपदेशाधिकरणतः द्वितीयपादस्य समुदायाधिकरणपर्यन्तो भागः	15	10	1
3	द्वितीयाध्यायस्य द्वितीयपादस्य उपलब्ध्यधिकरणतः तृतीयपादस्य ज्ञाधिकरणपर्यन्तो भागः	15	10	1
4	द्वितीयाध्यायस्य तृतीयपादस्य कर्त्रधिकरणतः चतुर्थपादः सम्पूर्णः	20	20	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">समस्तकल्याणगुणाकरं निखिलजगदेककारणं सर्वान्तर्भूतं परंब्रह्म वेदान्तवेद्यं भविष्यति।अस्यैवार्थस्य सम्भावनीयसमस्तप्रकारदुर्धर्षणत्व-प्रतिपादनाय कापिलादि समस्तपूर्वपक्षिणां मतं सन्निरस्य वेदान्तमत-स्थिरिकरणं भविष्यति।			
References:	<ul style="list-style-type: none">Academy Of Sanskrit Research , Melkote			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य(M.A.)पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	Darshan
Semester	2 nd	Marks	70
Subject	Ramanuj Vedant	Hours	60
Paper Name	श्रीमद्भगवद्गीता (16-18 अध्यायाः) रामानुजभाष्यसहिता	Credits	4
Paper No.	3	Paper Code	

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • पुरुषोत्तमस्य याथात्शाम्यस्य शास्त्रवश्यतां वक्तुं शास्त्रवश्यतद्विपरीतयोः देवासुरसर्गयोः विभागः प्रोक्तः भवेत्। • अशास्त्रविहितस्य आसुरत्वेन अफलत्वं , शास्त्रविहितस्य च गुणतः त्रैविध्यं शास्त्रसिद्धस्य लक्षणं च प्रोक्तं भवेत्। • मोक्षसाधनतया निर्दिष्टयोः त्यागसन्यासयोः ऐक्यम्, त्यागस्य सन्यासस्य च स्वरूपम्, भगवति सर्वेश्वरे च कर्मणां कर्तृत्वानुसन्धानम्, सत्त्वरजस्तमसां कार्यवर्णनेन सत्त्वगुणस्य अवश्योपादेयत्वम्, स्ववर्णोचितानां कर्मणां पयमपुरुषाराधनभूतानां परमपुरुषप्राप्तिनिर्वर्तनप्रकारः , कृत्सनस्य गीताशास्त्रस्य सारार्थो भक्तियोग इति एते प्रतिपादनं भवेत्। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	षोडशाध्यायः सम्पूर्णः	20	20	1
2	सप्तदशाध्यायः सम्पूर्णः	15	10	1
3	अष्टादशाध्यायस्य आरम्भतः चत्वारिंशत् श्लोकपर्यन्तो भागः	15	10	1
4	अष्टादशाध्यायस्य आरम्भतः एकचत्वारिंशत् श्लोकतः सम्पूर्णः	20	20	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • पुरुषोत्तमस्य याथात्शाम्यस्य शास्त्रवश्यतां वक्तुं शास्त्रवश्यतद्विपरीतयोः देवासुरसर्गयोः विभागः प्रोक्तः भविष्यति • अशास्त्रविहितस्य आसुरत्वेन अफलत्वं , शास्त्रविहितस्य च गुणतः त्रैविध्यं शास्त्रसिद्धस्य लक्षणं च प्रोक्तं भविष्यति। • मोक्षसाधनतया निर्दिष्टयोः त्यागसन्यासयोः ऐक्यम्, त्यागस्य सन्यासस्य च स्वरूपम्, भगवति सर्वेश्वरे च कर्मणां कर्तृत्वानुसन्धानम्, सत्त्वरजस्तमसां कार्यवर्णनेन सत्त्वगुणस्य अवश्योपादेयत्वम्, स्ववर्णोचितानां कर्मणां पयमपुरुषाराधनभूतानां परमपुरुषप्राप्तिनिर्वर्तनप्रकारः , कृत्सनस्य गीताशास्त्रस्य सारार्थो भक्तियोग इति एते प्रतिपादनं भविष्यति। 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> • Academy Of Sanskrit Research, Melkote 			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य(M.A.)पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	Darshan
Semester	2 st	Marks	70
Subject	Ramanuj Vedant	Hours	60
Paper Name	छान्दोग्योपनिषद् रङ्गरामानुजभाष्यसहिता	Credits	4
Paper No.	4	Paper Code	

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">• भूमविद्यायाः साङ्गं प्रतिपादनं भवेत्।• दहरविद्यायाः ज्ञानं भवेत्।• ब्रह्मचर्यस्य महिमाज्ञानं भवेत्।• प्रजापतिविद्यायाः स्वरूपज्ञानं भवेत्।• आत्मतत्त्वोपदेशः भवेत्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	सप्तमप्रपाठकस्य एकादशखण्डं यावत्	20	20	1
2	सप्तमप्रपाठकस्य द्वादशखण्डात् षड्विंशखण्डं यावत्	15	10	1
3	अष्टमप्रपाठकस्य आदितः षट्खण्डाः	15	10	1
4	अष्टमप्रपाठकस्य सप्तमखण्डात् आन्तम्	20	20	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">• भूमविद्यायाः साङ्गं प्रतिपादनं भविष्यति।• दहरविद्यायाः ज्ञानं भविष्यति।• ब्रह्मचर्यस्य महिमाज्ञानं भविष्यति।• प्रजापतिविद्यायाः स्वरूपज्ञानं भविष्यति।• आत्मतत्त्वोपदेशः भविष्यति।			
References:	<ul style="list-style-type: none">• Academy Of Sanskrit Research, Melkote			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	धर्मशास्त्रम्	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 02	Credits	4
Paper Code	-		

निर्णयसिन्धुः, द्वितीयपरिच्छेदः (चैत्रमासादारभ्य फाल्गुनमासकार्यान्तं यावत्)

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">निर्णयसिन्धुग्रन्थमाध्यमेन चैतरादिद्वादशमासकृत्याकृत्यविवेकपुरस्सरं ग्रन्थभेदेनोत्सवादिनिर्णयबोधसम्पादनम् ।द्वादशसङ्क्रान्तिनिर्णयमाध्यमेन कृत्यकर्मणां धर्मतत्त्वज्ञानसम्पादनम् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	चैत्रमासादारभ्य ज्येष्ठमासकार्यान्तं यावत्			1
2	आषाढमासादारभ्य भाद्रपदमासकार्यान्तं यावत्			1
3	आश्विनमासादारभ्य मार्गशीर्षमासकार्यान्तं यावत्			1
4	पोषमासादारभ्य फाल्गुनमासकार्यान्तं यावत्			1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">निर्णयसिन्धुग्रन्थमाध्यमेन चैतरादिद्वादशमासकृत्याकृत्यविवेकपुरस्सरं ग्रन्थभेदेनोत्सवादिनिर्णयबोधसम्पादनम् ।द्वादशसङ्क्रान्तिनिर्णयमाध्यमेन कृत्यकर्मणां धर्मतत्त्वज्ञानसम्पादनम् ।			
References:	5.			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	धर्मशास्त्रम्	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 03	Credits	4
Paper Code	-		

शिवलालभट्टविरचितः समयमयूखः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">• व्रतादिकर्मसुसमयनिर्धारणबोधप्रापणपूर्वकं जीवने समयमहत्त्वबोधप्रापणम् ।• मासभेदेन कर्मभेदबोधसहितं जीवने कर्मतत्त्वावबोधसम्पादनम् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	प्रारम्भतः अष्टमीसामान्यनिर्णयं यावत्			1
2	जन्माष्टमीव्रतप्रयोगादारभ्य श्रवणद्वादशीं यावत्			1
3	वत्सद्वादशीव्रतादारभ्य इष्टिकालं यावत्			1
4	विकृतिनिर्णयादारभ्य ग्रन्थान्तं यावत्			1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">• व्रतादिकर्मसुसमयनिर्धारणबोधप्रापणपूर्वकं जीवने समयमहत्त्वबोधप्रापणम् ।• मासभेदेन कर्मभेदबोधसहितं जीवने कर्मतत्त्वावबोधसम्पादनम् ।			
References:	8.			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	धर्मशास्त्रम्	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 04	Credits	4
Paper Code	-		

पारस्करगृह्यसूत्रम्, परिशिष्टानि (वापीकूपतडागादिस्थापनविधितः परिशिष्टान्तं यावत्)

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">गृह्यसूत्रमाध्यमेन शौचाचमननित्यस्नानब्रह्मयज्ञादिविधिज्ञाननैपुण्यसम्पादनम् ।एकोद्दिष्टादिकाम्यश्राद्धादिज्ञानबोधप्रापणम् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	वापीकूपतडागादिस्थापनविधितः नित्यस्नानविधिं यावत्			1
2	ब्रह्मयज्ञविधितः आपरपक्षिकश्राद्धविधिं यावत्			1
3	एकोद्दिष्टविधितः आभ्युदयिकश्राद्धप्रयोगं यावत्			1
4	द्रव्यविशेषेण तृप्तिविशेषादारभ्य परिशिष्टान्तं यावत्			1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">गृह्यसूत्रमाध्यमेन शौचाचमननित्यस्नानब्रह्मयज्ञादिविधिज्ञाननैपुण्यसम्पादनम् ।एकोद्दिष्टादिकाम्यश्राद्धादिज्ञानबोधप्रापणम् ।			
References:	8.			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	धर्मशास्त्रम्	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 05	Credits	4
Paper Code	-		

निर्णयसिन्धुः, द्वितीयपरिच्छेदः (चैत्रमासादारभ्य फाल्गुनमासकार्यान्तं यावत्)

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">निर्णयसिन्धुग्रन्थमाध्यमेन चैतरादिद्वादशमासकृत्याकृत्यविवेकपुरस्सरं ग्रन्थभेदेनोत्सवादिनिर्णयबोधसम्पादनम् ।द्वादशसङ्क्रान्तिनिर्णयमाध्यमेन कृत्यकर्मणां धर्मतत्त्वज्ञानसम्पादनम् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	चैत्रमासादारभ्य ज्येष्ठमासकार्यान्तं यावत्			1
2	आषाढमासादारभ्य भाद्रपदमासकार्यान्तं यावत्			1
3	आश्विनमासादारभ्य मार्गशीर्षमासकार्यान्तं यावत्			1
4	पोषमासादारभ्य फाल्गुनमासकार्यान्तं यावत्			1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">निर्णयसिन्धुग्रन्थमाध्यमेन चैतरादिद्वादशमासकृत्याकृत्यविवेकपुरस्सरं ग्रन्थभेदेनोत्सवादिनिर्णयबोधसम्पादनम् ।द्वादशसङ्क्रान्तिनिर्णयमाध्यमेन कृत्यकर्मणां धर्मतत्त्वज्ञानसम्पादनम् ।			
References:	1.			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Program	Acharya 1 st Year	Name of Faculty	Darshan
Semester	2nd	Marks	70
Subject	Swaminarayan Vedant (J)	Hours	60
Paper Name	ब्रह्मसूत्रभाष्यरत्नम् (मुक्तानन्दमुनिविरचितम्) द्वितीयोऽध्यायः	Credits	4
Paper Code		Paper Number	2

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">●परमपुरुषस्य जगत्कारणत्वावबोधः ।●विविधोपनिषत्सु भासमानसृष्टिक्रमविरोधस्य यथार्थस्वरूपावगमः ।●सर्वेषामपि कर्तृत्वं परमपुरुषाधिनमेव इत्यवबोधः ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	द्वितीयाध्यायस्य प्रथमपादः	२०	२०	१
2	द्वितीयाध्यायस्य द्वितीयपादः	२०	२०	१
3	द्वितीयाध्यायस्य तृतीयपादः	१५	१०	१
4	द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थपादः	१५	१०	१
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">●परब्रह्मणः परमात्मनः जगत्कारणत्वं स्पष्टतया ज्ञातुं शक्यते ।●उपनिषत्सु आभासमानस्य सृष्टिक्रमविरोधस्य यथार्थस्वरूपम् अवगम्यते ।●भूतेन्द्रियादीनां समष्टिव्यष्टिक्षेत्रज्ञशरीराणां च कर्तृत्वं परमपुरुषादेव सम्भवति इति स्पष्टतया अवगन्तुं शक्यते ।			
References:	<ul style="list-style-type: none">●ब्रह्मसूत्रभाष्यरत्नम् (श्रीमुक्तानन्दमुनिविरचितम्) प्रकाशकः - संस्कृतसंशोधनसंसत् (मेलुकोटे) प्रथमसंस्करणम् - 2016			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Program	Acharya	Name of Faculty	Darshan
Semester	2	Marks	70
Subject	Swaminarayan Vedanta (S)	Hours	60
Paper Name	भद्रेशदासस्वामिविरचितब्रह्मसूत्रस्वामिनारायणभाष्यम् (द्वितीयोऽध्यायः)	Credits	4
Paper Code		Paper No.	2

Course Objectives (Student Teachers will be able to)	<ul style="list-style-type: none">श्रुतिस्मृतिप्रदर्शितसिद्धान्ताः सोहापोहं स्पष्टीभवेयुः दृढीभवेयुश्च।नूतनदर्शनदृष्ट्या तर्कप्रस्थानस्य अस्य ग्रन्थस्य ज्ञानं प्राप्येत।वेदादिसच्छास्त्रनास्तिकमतानां खण्डनपुरस्सरं वैदिकमतस्थापनेन सत्यसिद्धान्तस्य स्पष्टता भवेत्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	द्वितीयाध्यायस्य प्रथमपादः	२०	२०	१
2	द्वितीयाध्यायस्य द्वितीयपादः	२०	२०	१
3	द्वितीयाध्यायस्य तृतीयपादः	१५	१०	१
4	द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थपादः	१५	१०	१
Course Outcomes	<ul style="list-style-type: none">श्रुतिस्मृतिप्रदर्शितसिद्धान्ताः सोहापोहं स्पष्टीभविष्यन्ति दृढीभविष्यन्ति च।नूतनदर्शनदृष्ट्या तर्कप्रस्थानस्य अस्य ग्रन्थस्य ज्ञानं प्राप्स्यते।वेदादिसच्छास्त्रनास्तिकमतानां खण्डनपुरस्सरं वैदिकमतस्थापनेन सत्यसिद्धान्तस्य स्पष्टता भविष्यति।			
Reference:	<ul style="list-style-type: none">भद्रेशदासस्वामिविरचितब्रह्मसूत्रस्वामिनारायणभाष्यम्			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Program	Acharya 1 st Year	Name of Faculty	Darshan
Semester	2nd	Marks	70
Subject	Swaminarayan Vedant (J)	Hours	60
Paper Name	सत्सङ्गिजीवनम् - प्रकरण ४ (त्यागिनां वर्तमानपञ्चकम्) हेतुटीकासमेतम् ६२ तः ६६ अध्यायाः	Credits	4
Paper Code		Paper Number	3

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">●स्वामिनारायणीयसाधूनां विशेषधर्माणाम् अवगमः ।●सद्भिः पाल्यमानानां निर्लोभनिष्कामादीनां धर्माणां सरलतया अवबोधः ।●स्वधर्मच्युतैः साधुभिः अनुष्ठीयमानानां प्रायश्चित्तानाम् अवगतिः ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	६२, ६३ अध्यायद्वयम्	२०	२०	१
2	६४ अध्यायः	१५	१०	१
3	६५ अध्यायः	१५	१०	१
4	६६ अध्यायः	२०	२०	१
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">●सत्सङ्गिजीवनग्रन्थान्तर्गतत्वेन स्थितस्य अस्य धर्माभूतस्य अध्ययनेन स्वामिनारायण-सम्प्रदायस्थसाधूनां विशेषधर्माणां परिचयः प्राप्यते ।●साधुभिः पालनीयानां निर्लोभनिष्कामनिस्स्वादादीनां विशेषधर्माणां सरलतया अवबोधः जायते ।●सद्भिः पालनीयानां निस्त्रेहनिर्मानादीनां धर्माणां च स्पष्टतया ज्ञानं भवेत् ।			
References:	<ul style="list-style-type: none">●सत्सङ्गिजीवनम् (शतानन्दमुनिप्रणीतम्) - प्रकरणम् - 4त्यागिनां वर्तमानपञ्चकम् (हेतुटीकासमेतम्) - शुकानन्दस्वामीविरचितम्प्रकाशकः - श्रीस्वामिनारायणमंदिरम्, सारंगपुरम्प्रथमसंस्करणम् - 1983			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2021-22

Program	Acharya	Name of Faculty	Darshan
Semester	2	Marks	70
Subject	Swaminarayan Vedanta (S)	Hours	60
Paper Name	भद्रेशदासस्वामिविरचित- प्रश्नैतरेयोपनिषत्स्वामिनारायणभाष्यम्	Credits	4
Paper Code		Paper No.	3

Course Objectives (Student Teachers will be able to)	<ul style="list-style-type: none">• नूतनदर्शनदृष्ट्या वेदान्तग्रन्थानां ज्ञानं प्राप्येत।• अभिनवभाष्यमतं ज्ञातुं प्रभवेयुः छात्राः।• प्रश्नैतरेयोपनिषदि सन्निहितस्याक्षरपुरुषोत्तमदर्शनस्य ज्ञानं लभ्येत।• प्रश्नैतरेयोपनिषदि प्रदर्शितानाम् उच्चविचाराणाम् अध्ययनेन शास्त्ररहस्यं हृदयस्थं कर्तुं शक्येत।• ॐकारमहिमा, ब्रह्मपरब्रह्मणोः तात्त्विको भेदः, ब्रह्मचर्यशब्दार्थः इत्यादिकं सम्यक्तया अवगन्तुं शक्येत।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	प्रथमद्वितीयप्रश्नौ	२०	२०	१
2	तृतीयचतुर्थप्रश्नौ	१५	१०	१
3	पञ्चमषष्ठप्रश्नौ	१५	१०	१
4	भद्रेशदासस्वामिविरचित- ऐतरेयोपनिषत्स्वामिनारायणभाष्यम्	२०	२०	१
Course Outcomes	<ul style="list-style-type: none">• नूतनदर्शनदृष्ट्या वेदान्तग्रन्थानां ज्ञानं प्राप्स्यते।• अभिनवभाष्यमतं ज्ञातुं प्रभविष्यन्ति छात्राः।• प्रश्नैतरेयोपनिषदि सन्निहितस्याक्षरपुरुषोत्तमदर्शनस्य ज्ञानं लप्स्यते।• प्रश्नैतरेयोपनिषदि प्रदर्शितानाम् उच्चविचाराणाम् अध्ययनेन शास्त्ररहस्यं हृदयस्थं कर्तुं शक्यते।• ॐकारमहिमा, ब्रह्मपरब्रह्मणोः तात्त्विको भेदः, ब्रह्मचर्यशब्दार्थः इत्यादिकं सम्यक्तया अवगन्तुं शक्यते।			
Reference:	<ul style="list-style-type: none">• भद्रेशदासस्वामिविरचितप्रश्नैतरेयोपनिषत्स्वामिनारायणभाष्यम्			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Program	Acharya 1 st Year	Name of Faculty	Darshan
Semester	2nd	Marks	70
Subject	Swaminarayan Vedant (J)	Hours	60
Paper Name	शिक्षापत्री (अर्थदीपिकाटीकासहिता) ४१ तः ९२ श्लोकपर्यन्ता	Credits	4
Paper Code		Paper Number	4

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">आत्मनिवेदिभक्तानां सरलतया लक्षणावबोधः ।स्वामिनारायणसम्प्रदायस्थसत्संगिनां सामान्यधर्माणाम् अवगमः ।चातुर्मासारम्भे पालनीयानां विशेषधर्माणां परिचयः ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	४१ तः ५४ श्लोकपर्यन्तम्	२०	२०	१
2	५५ तः ६८ श्लोकपर्यन्तम्	१५	१०	१
3	६९ तः ८० श्लोकपर्यन्तम्	१५	१०	१
4	८१ तः ९२ श्लोकपर्यन्तम्	२०	२०	१
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">विशेषतया आत्मनिवेदिभक्तानां लक्षणं यथार्थतया अवगन्तुं शक्यते ।सर्वसत्संगिनां सामान्यधर्माणां स्पष्टतया अवबोधः भवेत् ।चातुर्मासे धारणीयानां विशेषधर्माणां सरलतया ज्ञानं स्यात् ।			
References:	<ul style="list-style-type: none">शिक्षापत्री (अर्थदीपिकाटीकासहिता) - शतानन्दमुनिप्रणीता प्रकाशकः - श्रीस्वामिनारायणसाहित्यप्रकाशनमन्दिरम्, गांधीनगरम् प्रथमसंस्करणम् - 2012			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Program	Acharya	Name of Faculty	Darshan
Semester	2	Marks	70
Subject	Swaminarayan Vedanta (S)	Hours	60
Paper Name	भद्रेशदासस्वामिविरचिततैत्तिरीयोपनिषत्स्वामिनारायणभाष्यम्	Credits	4
Paper Code		Paper No.	4

Course Objectives (Student Teachers will be able to)	<ul style="list-style-type: none">ब्रह्मरूपेणाऽऽत्मनोपास्यमानं परब्रह्म कीदृशमित्युपदेशोऽत्र वर्तेत।ब्रह्मपरब्रह्मणोः सर्वप्रशासकता, परमानन्दमयता तथा च तयोः सर्वप्रञ्चोत्पत्तिस्थितिप्रलयादिकर्तृत्व- मित्यादि अत्र निरूपिता वर्तेत।अक्षरब्रह्मविज्ञानेनैव परमात्मप्राप्तिर्भवतीति सिद्धान्तो लभेत।शिक्षावल्ली, आनन्दवल्ली, भृगुवल्लीतिवल्लीत्रये परमात्मस्वरूपं तदानन्दप्रदत्वम् इत्यादिविषयाणां ज्ञानं संपद्येत।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	शिक्षावल्ली	२०	२०	१
2	आनन्दवल्ल्याः पञ्चमानुवाकपर्यन्तम्	१५	१०	१
3	आनन्दवल्ल्याः षष्ठानुवाकात् समाप्तिपर्यन्तम्	१५	१०	१
4	भृगुवल्ली	२०	२०	१
Course Outcomes	<ul style="list-style-type: none">ब्रह्मरूपेणाऽऽत्मनोपास्यमानं परब्रह्म कीदृशमित्युपदेशोऽत्र वर्धिष्यते।ब्रह्मपरब्रह्मणोः सर्वप्रशासकता, परमानन्दमयता तथा च तयोः सर्वप्रञ्चोत्पत्तिस्थितिप्रलयादिकर्तृत्व- मित्यादि अत्र निरूपिता वर्धिष्यते।अक्षरब्रह्मविज्ञानेनैव परमात्मप्राप्तिर्भवतीति सिद्धान्तो लप्स्यते।शिक्षावल्ली, आनन्दवल्ली, भृगुवल्लीतिवल्लीत्रये परमात्मस्वरूपं तदानन्दप्रदत्वम् इत्यादिविषयाणां ज्ञानं संपत्स्यते।			
Reference:	<ul style="list-style-type: none">भद्रेशदासस्वामिविरचिततैत्तिरीयोपनिषत्स्वामिनारायणभाष्यम्			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	
Semester	02	Marks	70
Subject	Falit Jyotish	Hours	60
Paper Name	बृहत्संहिता (वातचक्राध्यायतःपिटकलक्षणाध्यायपर्यन्तम्)	Credits	4
Paper No.	02		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">• प्राकृतिकापदायाः परिचयज्ञानार्थम्• भूकम्पलक्षणज्ञानार्थम्• वस्तूनां मूल्येषु वृद्धिहासज्ञानार्थम्• अङ्गविद्याज्ञानार्थम्			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	वातचक्राध्यायतःउल्कालक्षणाध्यायपर्यन्तम्	20	16	01
2	परिवेषलक्षणाध्यायतःसस्यजातकाध्यायपर्यन्तम्	20	16	01
3	द्रव्यनिश्चयाध्यायतःउत्पाताध्यायपर्यन्तम्	15	14	01
4	मयूरचित्रकाध्यायतःपिटकलक्षणाध्यायपर्यन्तम्	15	14	01
Course Outcome	अनेनपाठ्यक्रमेणछात्रैःप्राकृतिकापदानांपरिचयःतेषाम्उपशमनस्यचज्ञानंकरिष्यते। पाठ्यक्रमेऽस्मिन्वातलक्षणं, वर्षाज्ञानं, भूकम्पलक्षणज्ञानं, धान्यादीनांवृद्धिहासज्ञानं, द्रव्यधात्वादीनामूल्यस्यहासवृद्धिज्ञानम्अङ्गविद्याज्ञानञ्चसङ्क्षेपेणकरिष्यते			
References:	<ol style="list-style-type: none">1. बृहत्संहिता, अच्युतानन्द झा, चौखम्भा साहित्य प्रकाशन वाराणसी2. बृहत्संहिता, भट्टोत्पलटीका, नागेन्द्र पाण्डेय, प्रकाशन विभाग, संपूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय वाराणसी3. बृहत्संहिता, डा. सुरकान्त झा, चौखम्भा संस्कृत सीरीज वाराणसी			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	
Semester	03	Marks	70
Subject	Falit Jyotish	Hours	60
Paper Name	पञ्चस्वराः, नरपतिजयचर्यास्वरोदयः	Credits	4
Paper No.	03		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">स्वरशास्त्रस्य परिचयज्ञानार्थम्दशाफलज्ञानार्थम्वर्षफलज्ञानार्थम्स्वरशास्त्रानुसारमरिष्टज्ञानार्थम्			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	प्रारम्भतः त्रिपताकीचक्रविचाराध्यायपर्यन्तम्	20	16	01
2	आयुर्दायविचाराध्यायः	20	16	01
3	अरिष्टविचाराध्यायः	15	14	01
4	नरपतिजयचर्यास्वरोदयस्य प्रारम्भतः गृहकूर्मचक्रप्रकरणपर्यन्तम्	15	14	01
Course Outcome	'पञ्चस्वराः' इत्यनेन ग्रन्थेन छात्राः स्वरशास्त्रे पञ्चस्वराणां परिचयं, वर्षफलज्ञानम्, एकस्मिन् वर्षे सूर्यादिग्रहाणां दशाफलज्ञानं स्वरशास्त्रेण आयुर्निर्धारणञ्च कर्तुं शक्नुवन्ति अनेन छात्राः अरिष्टज्ञानमपि करिष्यन्ति तथा च 'नरपतिजयचर्यास्वरोदयः' इति ग्रन्थेन स्वरशास्त्रस्य सिद्धान्तानां ज्ञानं सम्यक्तया करिष्यन्ति।			
References:	1. पञ्चस्वरा, डा. सत्येन्द्र मिश्रः, चौखम्भा सुरभारती वाराणसी 2. नरपतिजयचर्यास्वरोदयः, डा. सत्येन्द्र मिश्र, चौखम्भा सुरभारती वाराणसी			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	
Semester	02	Marks	70
Subject	Falit Jyotish	Hours	60
Paper Name	जातकपारिजातः	Credits	4
Paper Code	04		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">• अष्टकवर्गसाधनज्ञानार्थम्• आयुसाधनज्ञानार्थम्• विभिन्नदशाफलज्ञानार्थम्			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	अष्टकवर्गाध्यायतःचतुर्थभावफलाध्यायपर्यन्तम्	20	16	01
2	पञ्चमभावफलाध्यायतःनवमभावफलाध्यायपर्यन्तम्	20	16	01
3	दशमभावफलाध्यायतःस्त्रीजातकाध्यायपर्यन्तम्	15	14	01
4	कालचक्रदशाध्यायतःदशाफलाध्यायपर्यन्तम्	15	14	01
Course Outcome	अनेनपाठ्यक्रमेणछात्रैःआचार्यवैद्यनाथमतेअष्टकवर्गसाधनज्ञास्यते। कन्यायाःशुभाशुभयोगस्यज्ञानेनसहकालदशादिसाधनंतेषांफलज्ञानञ्चसम्यक्तयाकरिष्यते।			
References:	<ol style="list-style-type: none">1. जातकपारिजातः , कपिलेश्वर शास्त्री , चौखम्भा संस्कृत संस्थान वाराणसी2. जातकपारिजातः , डा. हरिशंकर पाठक, चौखम्भा सुरभारती वाराणसी3. जातकपारिजातः, सत्येन्द्र मिश्र, चौखम्भा संस्कृत सीरीज वाराणसी4. . जातकपारिजातः, गोपेश कुमार ओझा, मोतीलाल बनारसीदास			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	
Semester	02	Marks	70
Subject	Falit Jyotish	Hours	60
Paper Name	मानसागरी (तृतीयाध्यायतः समाप्तिपर्यन्तम्)	Credits	4
Paper No.	05		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">नाभसयोगज्ञानार्थम्अनफासुनफायोगज्ञानार्थम्आयुविचारार्थम्			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	तृतीयाध्यायः	20	16	01
2	चतुर्थाध्यायस्यप्रारम्भतःस्वरसाधनेरश्मिफलपर्यन्तम्	20	16	01
3	बलविवेचनेस्थानबलतःपञ्चमाध्यायेसर्वग्रहदशाफलपर्यन्तम्	15	14	01
4	उपदशाफलतःसमाप्तिपर्यन्तम्	15	14	01
Course Outcome	अनेनपाठ्यक्रमेणछात्रैःअनफादिमहत्त्वपूर्णयोगानांज्ञानं, नाभसयोगानांज्ञानंलग्नादिद्वादशभावविचारःशतपदादिचक्रज्ञानञ्चकरिष्यते। पाठ्यक्रमेऽस्मिन्आयुविचारः, सूर्यादिग्रहाणांमहादशान्तर्दशाफलज्ञानं, उपदशाफलज्ञानं, योगिनीदशासाधनस्यज्ञानंसरलतयाकर्तुंशक्यते।			
References:	1. मानसागरी, डा. रामचन्द्र पाठक, चौखम्भा प्रकाशन वाराणसी 2. मानसागरी, प्रो. रामचन्द्र पाण्डेय, चौखम्भा प्रकाशन वाराणसी			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Ved-Vedang
Semester	02	Marks	70
Subject	वास्तुशास्त्रम्	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 02	Credits	4
Paper Code	-		

मयमतम् (११ तः १८ अध्यायाः)

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः मयमतानुसारेण देवालयवास्तुनिर्माणं ज्ञास्यति ।गृहसमीपे शुभाशुभवृक्षाणां ज्ञानं प्राप्स्यति ।शल्योद्धारप्रक्रियां ज्ञास्यति ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	मयमतम्, ११ तः १३ अध्यायाः	20	16	1
2	१४ एवं १५ अध्यायौ	15	14	1
3	१६ एवं १७ अध्यायौ	15	14	1
4	१८ अध्यायः	20	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः मयमतानुसारेण देवालयवास्तुनिर्माणं ज्ञास्यति ।गृहसमीपे शुभाशुभवृक्षाणां ज्ञानं प्राप्स्यति ।शल्योद्धारप्रक्रियां ज्ञास्यति ।			
References:	6.			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Ved-Vedang
Semester	02	Marks	70
Subject	वास्तुशास्त्रम्	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 03	Credits	4
Paper Code	-		

समराङ्गणसूत्रधारः (३० तः ५५ अध्यायाः)

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">● अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः भोजदेवानुसारेण सूक्ष्मतया गृहप्रकाराणां विषये ज्ञास्यति ।● भूमिशोधनं सम्यक्तया ज्ञास्यति ।● देवालयवास्तुज्ञानं प्राप्स्यति ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	समराङ्गणसूत्रधारः, ३० तः ३३ अध्यायाः	20	16	1
2	३४ तः ४२ अध्यायाः	20	16	1
3	४३ तः ४८ अध्यायाः	15	14	1
4	४९ तः ५५ अध्यायाः	15	14	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">● अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः भोजदेवानुसारेण सूक्ष्मतया गृहप्रकाराणां विषये ज्ञास्यति ।● भूमिशोधनं सम्यक्तया ज्ञास्यति ।● देवालयवास्तुज्ञानं प्राप्स्यति ।			
References:	9.			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Ved-Vedang
Semester	02	Marks	70
Subject	वास्तुशास्त्रम्	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 04	Credits	4
Paper Code	-		

बृहद्वास्तुमाला, मत्स्यपुराणम् मुहूर्तचिन्तामणिश्च

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">● अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः गृहाणाम् आयुष्यविचारं कर्तुं शक्यन्ति ।● भूमिवशात् जलज्ञानं सम्यक्तया कर्तुं शक्नोति ।● गृहे प्रकोष्ठादीनां स्थापनस्य ज्ञानं प्राप्स्यति ।● गृहारम्भ-गृहप्रवेशादि-मुहूर्तज्ञानं प्राप्स्यति ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	बृहद्वास्तुमाला, कूपादिखननविचारतः गृहपिण्डसारिणीपर्यन्तम्	20	16	1
2	शिलान्यासपद्धतितः परिशिष्टं यावत्	20	16	1
3	मत्स्यपुराणम्, वास्त्वाध्यायः	15	14	1
4	मुहूर्तचिन्तामणिः, शुभाशुभप्रकरणम्, नक्षत्रप्रकरणं गृहप्रवेशप्रकरणञ्च	15	14	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">● अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः गृहाणाम् आयुष्यविचारं कर्तुं शक्यन्ति ।● भूमिवशात् जलज्ञानं सम्यक्तया कर्तुं शक्नोति ।● गृहे प्रकोष्ठादीनां स्थापनस्य ज्ञानं प्राप्स्यति ।● गृहारम्भ-गृहप्रवेशादि-मुहूर्तज्ञानं प्राप्स्यति ।			
References:	9.			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Veda-Vedang
Semester	02	Marks	70
Subject	पौरोहित्यम्	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 02	Credits	4
Paper Code	-		

आह्निकसूत्रावलि: (शुक्लयजुर्वेदीयवाजसनेयिनाम्)

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">ब्रह्मकर्मसु आशौचनिर्णयपूर्वकं संध्यादिनित्यकर्म आरभ्य षोडशसंस्कारनामानि संकल्पावश्यकताबोधः ।अग्निप्रज्वलनपूर्वकम् अग्निहोत्रफलं गायत्रीमहत्त्व-पूर्वकं होमप्रकारादिविषये जानीयुः।अध्ययनविधिपूर्वकं पूजनप्रकारोपचारसहितं स्नानादिपात्रेषु पदार्थनिक्षेपविषये विधिसंपादनम् ।आश्रमधर्मेषु गृहस्थानां ब्रह्मयज्ञतर्पणादिविधिबोधः।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	आह्निकसूत्रावल्याः ब्रह्मकर्मविचारविभागाः	20	16	1
2	आह्निकसूत्रावल्याः प्रथमभागकृत्यानि	20	16	1
3	आह्निकसूत्रावल्याः द्वितीयभागकृत्यानि	15	14	1
4	आह्निकसूत्रावल्याः तृतीय-चतुर्थभागकृत्यानि	15	14	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">ब्रह्मकर्मसु आशौचनिर्णयपूर्वकं संध्यादिनित्यकर्म आरभ्य षोडशसंस्कारनामानि संकल्पावश्यकताबोधः ।अग्निप्रज्वलनपूर्वकम् अग्निहोत्रफलं गायत्रीमहत्त्व-पूर्वकं होमप्रकारादिविषये जानीयुः।अध्ययनविधिपूर्वकं पूजनप्रकारोपचारसहितं स्नानादिपात्रेषु पदार्थनिक्षेपविषये विधिसंपादनम् ।आश्रमधर्मेषु गृहस्थानां ब्रह्मयज्ञतर्पणादिविधिबोधः।			
References:	7.			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Veda-Vedang
Semester	02	Marks	70
Subject	पौरोहित्यम्	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 03	Credits	4
Paper Code	-		

अनुष्ठानप्रकाशः (चतुर्थीलालशर्माप्रणीतः)

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">सूर्यमन्त्रानुष्ठानविधिबोधपूर्वकं ज्वर-शूल-प्लीहुरोगशमनपूर्वकं बालरक्षा-शीघ्रप्रसव-गर्भरक्षोपायविषये शास्त्रोक्तविज्ञानं जानीयुः।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	अनुष्ठानप्रकाशः, पञ्चमप्रकरणम्	20	16	1
2	षष्ठप्रकरणम्	20	16	1
3	सप्तमप्रकरणम्	15	14	1
4	अष्टमप्रकरणम्	15	14	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">सूर्यमन्त्रानुष्ठानविधिबोधपूर्वकं ज्वर-शूल-प्लीहुरोगशमनपूर्वकं बालरक्षा-शीघ्रप्रसव-गर्भरक्षोपायविषये शास्त्रोक्तविज्ञानं जानीयुः।			
References:	10.			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Veda-Vedang
Semester	02	Marks	70
Subject	पौरोहित्यम्	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 04	Credits	4
Paper Code	-		

प्रायश्चित्तमयूखः (नीलकण्ठभट्टविरचितः)

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">देशान्तरगते विशेषः क इति चेतनव्यवधानादिपूर्वकं मलिनीकरण-जतिभ्रंशकरण-दोषोद्बोधः ।वर्णानुसारंवृत्तिनियमनपूर्वकं धनार्जनोपायान् जानीयुः ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	प्रायश्चित्तमयूखः, देशान्तरगते विशेषतः चेतनव्यवधानं यावत्	20	16	1
2	एकशाखारोहणे इत्यारभ्य मलिनीकरणानि यावत्	20	16	1
3	तेषु प्रायश्चित्तम् इत्यारभ्य गृहीतव्रतभङ्गं यावत्	15	14	1
4	ब्राह्मणस्य क्षत्रियादिवृत्या धनार्जने इत्यारभ्य समाप्तिं यावत्	15	14	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">देशान्तरगते विशेषः क इति चेतनव्यवधानादिपूर्वकं मलिनीकरण-जतिभ्रंशकरण-दोषोद्बोधः ।वर्णानुसारंवृत्तिनियमनपूर्वकं धनार्जनोपायान् जानीयुः ।			
References:	10.			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	Darshana
Semester	02	Marks	70
Subject	Sarvadarshana	Hours	60
Paper Name	योगसूत्रम् – व्यासभाष्यसहितम् (तृतीयचतुर्थपादौ)	Credits	4
Paper No.	2	Paper Code	

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> योगदर्शनस्य पारिभाषिक-पदानां परिचयार्थम् समग्रस्य योगदर्शनस्य परिचयार्थम् भाष्यकारदृष्ट्या योगसूत्राणां सूक्ष्मचिन्तनस्य ज्ञानार्थम्
--	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	प्रथमसूत्रादारभ्य “चन्द्रे तारा...” इति सूत्रं यावत्	२०	१६	१
2	“ध्रुवे तद्गति...” इति सूत्रादारभ्य तृतीयपादसमाप्तिं यावत्	१५	१४	१
3	चतुर्थपादे आदितः “न तत्स्वा...” इति सूत्रं यावत्	१५	१४	१
4	“एकसमये...” इति सूत्रादारभ्य चतुर्थपादसमाप्तिं यावत्	२०	१६	१

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> धारणा-ध्यान-समाधयः इति अष्टाङ्गयोगस्य अन्तरङ्गानां ज्ञानं भवति । योगस्य अनुष्ठानेन प्राप्तानां विभूतीनां ज्ञानं भवति । योगदर्शनानुसारं कैवल्यस्य स्वरूपम्, तस्य प्राप्तिश्च कथं भवतीति ज्ञानं जायते ।
-----------------------	---

References:	<ol style="list-style-type: none"> पातञ्जलयोगदर्शनम्, व्याख्याकार - डॉ. सुरेशचन्द्र श्रीवास्तव, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी योगसूत्र-भाष्यम्, सम्पादक – डॉ. देवव्रत आलोक, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, वाराणसी पातञ्जलयोगदर्शन, गीताप्रेस, गोरखपुर पातञ्जलयोगसूत्रम्, शशि तिवारी, न्यू भारतीय बुक कोर्पोरेशन, नव देहली पातञ्जल योगदर्शन, स्वामी हरिहरानन्द आरण्य, मोतीलाल बनारसीदास, वाराणसी https://kymyogavaisharadi.org/
--------------------	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Darshana
Semester	2	Marks	70
Subject	Sarvadarshan	Hours	60
Paper Name	प्रमाणवार्तिकम् – प्रथमपरिच्छेदे १३३ श्लोकपर्यन्तो भागः	Credits	4
Paper No.	3	Paper Code	

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • भारतीयदर्शनेषु चिन्तनप्रधानपरम्परायाः विशेषपरिचयहेतवे। • नास्तिकदर्शनरूपेण प्रसिद्धस्य बौद्धदर्शनस्यप्रधानविदुषः ग्रन्थस्य पठन-पाठनेन बौद्धदर्शनस्यान्यग्रन्थेषु सुलभप्रवेशहेतवे। • आस्तिकदर्शनेषु नैकस्थलेषु बौद्धदर्शनस्य पूर्वपक्षरूपेण निरूपणात् पूर्वपक्षस्य वास्तविकज्ञानेन आस्तिकदर्शनच्छात्राणां तुलनात्मक- अध्ययनस्य बुद्धिवृद्धिहेतवे। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	श्लोकक्रमाङ्कः 1-30	२०	१६	१
2	श्लोकक्रमाङ्क 31-44	१५	१४	१
3	श्लोकक्रमाङ्क 45-81	१५	१४	१
4	श्लोकक्रमाङ्क 82133	२०	१६	१
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • भारतीयदर्शनेषु चिन्तनप्रधानपरम्परायाः विशेषपरिचयः भवति। • नास्तिकदर्शनरूपेण प्रसिद्धस्य बौद्धदर्शनस्य प्रधानविदुषः ग्रन्थस्य पठन-पाठनेन बौद्धदर्शनस्यान्यग्रन्थेषु सुलभप्रवेशः जायते। • आस्तिकदर्शनेषु नैकस्थलेषु बौद्धदर्शनस्य पूर्वपक्षरूपेण निरूपणात् पूर्वपक्षस्य वास्तविकज्ञानेन आस्तिकदर्शनच्छात्राणां तुलनात्मक- अध्ययनस्य बुद्धिवृद्धिः भवति। 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> 1. प्रमाणवार्तिकम् (आचार्यधर्मकीर्तिप्रणीतम्) प्रज्ञाकरगुप्त वार्तिकालङ्कार- व्याख्योपेत-वार्तिकालङ्कारभाष्यसहितम्, व्याख्याता - स्वामी योगीन्द्रानंद सरस्वती, षड् दर्शन प्रकाशन संस्थान, वाराणसी 2. प्रमाणवार्तिकम्, सम्पादक - स्वामी द्वारिकादास शास्त्री, बौद्धभारती, वाराणसी 3. पीडीएफ उपलब्ध 			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Darshana
Semester	2	Marks	70
Subject	Sarvadarshan	Hours	60
Paper Name	ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम् (प्रथमाध्याये आनन्दमयाधिकरणात् प्रथमपादसमाप्तिं यावत्)	Credits	4
Paper No.	4	Paper Code	

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • ब्रह्मसूत्रप्रस्थानस्य ज्ञानार्थम् • वेदान्तदर्शनस्य पारिभाषिकपदानां ज्ञानार्थम् • अद्वैतवेदान्तदर्शनस्य मूलभूतसिद्धान्ताम् अवगमनाय 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	आनन्दमयाधिकरणम्	२०	१६	१
2	अन्तरधिकरणम् आकाशाधिकरणञ्च	१५	१४	१
3	प्राणाधिकरणं ज्योतिरधिकरणञ्च	१५	१४	१
4	इन्द्रप्रर्तदनाधिकरणम् ।	२०	१६	१
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • आनन्दमयस्य ब्रह्मणः स्वरूपं ज्ञायते अनेन पत्रेण । • वेदान्तवाक्यानां कथम् अद्वितीये ब्रह्मणि तात्पर्यं निरूप्यते इति ज्ञानं भवति । • आकाशम्, ज्योतिः इत्यादिपदानां वेदान्तदर्शनानुसारम् अर्थज्ञानं जायते । 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> 1. ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम् (सत्यानन्दी दीपिका सहित), व्याख्याकार – स्वामी सत्यानन्द सरस्वती, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, दिल्ली 2. ब्रह्मसूत्रम् (संस्कृत एवं हिंदी अनुवाद), स्वामी विष्णुदेवनन्द गिरी, श्रीकैलास आश्रम प्रकाशन, ऋषिकेश 3. ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम् (परिमल-कल्पतरु-भामतीसहितम्), सम्पादक – श्री अनन्तकृष्ण शास्त्री, चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी 4. ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम् (संस्कृत एवम् हिन्दी अनुवाद), व्याख्याकार - स्वामी श्री हनुमान दासजी षट्शास्त्री, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी 5. https://advaitasharada.sringeri.net/ 			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य(M.A.)पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya	Name of Faculty	
Semester	02	Marks	70
Subject	Sarvadarshana	Hours	
Paper Name	यतीन्द्रमतदीपिका (१-५ अवताराः)	Credits	
Paper No.	05	Paper Code	

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> श्रीवैष्णवदर्शनस्य दर्शनस्वरूपस्य सरलतया ज्ञानहेतुः। श्रीवैष्णवदर्शनस्यास्य ज्ञानेन तादृशाणां सेश्वरदर्शनानां ग्रन्थाणां स्वतो ज्ञानलाभप्राप्तिहेतुः। ज्ञानवैविध्यबोधहेतुः। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	प्रथमावतारः	15	14	1
2	द्वितीयावतारः	20	16	1
3	तृतीयावतारश्चतुर्थे पञ्चतन्मात्रनिरूपणपर्यन्तम्	20	16	1
4	चतुर्थेवतारे पञ्चभूतनिरूपणात् आसमाप्ति पञ्चमोवतारश्च	15	14	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> श्रीवैष्णवदर्शनस्य दर्शनस्वरूपस्य सरलतया ज्ञानं भवति। श्रीवैष्णवदर्शनस्यास्य ज्ञानेन तादृशानां सेश्वरदर्शनानां ग्रन्थाणां स्वतो ज्ञानलाभः भवति। विविधदर्शनानां परिज्ञानात् छात्रेषु तुलनात्मकाध्ययनस्य कौशलवृद्धिः भवति। 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> Yatindramatdipika, English Translation, Ramkrishna Math, Mylapore Chennai, 1978 महामहोपाध्यायाभ्यं करोपाहवा सुदेवशास्त्रिविरचितप्रकाशाख्याव्याख्यासमेता श्रीनिवासदासविरचितायतीन्द्रमतदीपिका। आनन्दाश्रममुद्रणालयः पुणे, 1939 यतीन्द्रमतदीपिका, गुजराती अनुवाद, धवणालाल दलसुख कोठारी, अमदावाद, वि.सं. 1997 Yatindramatdipika: with hindi commentary bhavaprakashika, ChaukhamhbaSurbharati, Varanasi, 1989 पीडीएफ उपलब्ध 			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Darshan
Semester	02	Marks	70
Subject	अद्वैतवेदान्तः	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 02	Credits	4
Paper Code	-		

ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम् (प्रथमाध्यायस्य तृतीयचतुर्थपादौ)

Course Objectives Student Teachers will be able to	•			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	द्युश्वादि-अधिकरणात् प्रमिताधिकरणं यावत्	20	16	1
2	देवताधिकरणात् तृतीयपादं यावत्	15	14	1
3	आनुमानिकाधिकरणात् कारणत्वाधिकरणं यावत्	20	16	1
4	बालास्यधिकरणात् चतुर्थपादं यावत्	15	14	1
Course Outcome	•			
References:	8.			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Darshan
Semester	02	Marks	70
Subject	अद्वैतवेदान्तः	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 03	Credits	4
Paper Code	-		

सिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः (द्वितीयपरिच्छेदतः आन्तम्)

Course Objectives Student Teachers will be able to	•			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	द्वितीयपरिच्छेदादारभ्य स्वाप्नपदार्थनिरूपणं यावत्	20	16	1
2	स्पृष्टिकल्पकनिरूपणात् आन्तम्	15	14	1
3	तृतीयपरिच्छेदः	20	16	1
4	चतुर्थपरिच्छेदः	15	14	1
Course Outcome	•			
References:	11.			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Darshan
Semester	02	Marks	70
Subject	अद्वैतवेदान्तः	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 04	Credits	4
Paper Code	-		

अद्वैतसिद्धिः (दृश्यत्वहेतुनिरूपणात् सोपाधिकभङ्गनिरूपणं यावत्)

Course Objectives Student Teachers will be able to	•			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	दृश्यत्वनिरुक्तिः	20	16	1
2	जडत्वनिरुक्तिः	15	14	1
3	परिच्छिन्नत्वनिरुक्तिः चित्सुखीयमिथ्यात्वनिरुक्तिश्च	20	16	1
4	सोपाधिकत्वभङ्गः	15	14	1
Course Outcome	•			
References:	11.			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

आचार्य (M.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Acharya-1	Name of Faculty	Darshan
Semester	02	Marks	70
Subject	अद्वैतवेदान्तः	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 05	Credits	4
Paper Code	-		

दक्षिणामूर्तिस्तोत्रम् (मानसोल्लाससहितम्)

Course Objectives Student Teachers will be able to	•			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	१ तः २ उल्लासौ	15	14	1
2	३ तः ५ उल्लासाः	20	16	1
3	६ तः ७ उल्लासौ	15	14	1
4	८ तः १० उल्लासाः	20	16	1
Course Outcome	•			
References:	1.			